

YOGAFORSKNING I INDIEN

Reportage: Karl Christiansen

Hatha-yogans fysiologiska fenomen har i ett antal år varit föremål för vetenskaplig forskning i Indien, särskilt i närheten av Lonavla, en järnvägsstation mellan Bombay och Poona, där swami Kuvalayananda redan i början av 30-talet grundade sin forsknings-ashram Kaivalyadhama.

Kaivalyadhama ligger på en hög-platå, där det inte blir så stekande varmt om sommaren, en viktig be-tingelse för kontinuerligt yoga-arbete. De flesta yogier sätter vär-de på ett behagligt klimat, och om de inte redan är bosatta i fjällom-

rådena, så tar de sin tillflykt dit un-der den varma årstiden.

Swami Kuvalayananda var för tillfället i Bombay, då jag kom till Kaivalyadhama, så det var hans ställföreträdare och meddirektör, dr. S. L. Vinekar, som tog emot mig, en spänstig äldre man i just den fina kroppsliga form som man väntar sig av en allvarlig yogautövare, och därtill värdig och vänlig. Han höjde ena ögonbrynet i en humoristisk glimt, sedan han kikat på mitt visit-kort.

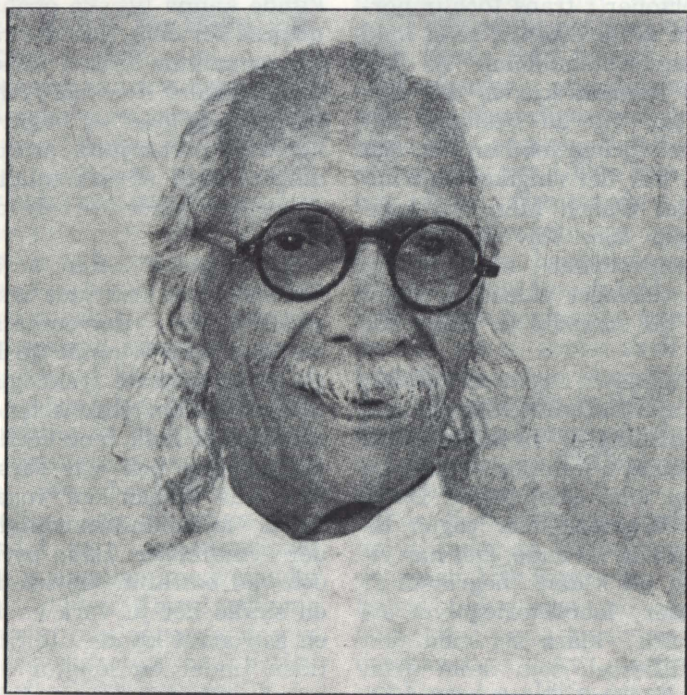
"Journalist? Det är länge sedan vi fick journalistbesök här ute. Den

sista hette, låt mig se — jo: Koestler hette han, Arthur Koestler, han kom med de bästa rekommendatio-ner från New Delhi. Det var förres-ten inte som journalist han presen-terade sig utan som mystiker. Ni ler? Men det är sant. Han hade det tryckt på sitt visitkort: Arthur Koestler — Mystic. Och så denna bok han skrev efteråt: *The Lotos and the Robot*, tyvärr är den inte fri från missförstånd..."

Jag försäkrade dr. Vinekar att i varje fall inte jag skulle göra mig skyldig till missförstånd, men vad var nu detta med Koestlers visit-kort? Jag kunde inte få mig till att tro det. (Även om idén inte verka-de så dum vid närmare eftertanke; många indier kunde nog falla för ett sådant visitkort, men det sa jag inte högt.) Var det ett skämt? Nej, inte alls, sa doktorn, och varför skulle han inte utge sig för att vara mystiker? Han är ju accepterad som sådan i väster.

Accepterad som mystiker? Koest-ler?

"Ja, visste Ni inte det?" Dr. Vinekar gick bort till en bokhylla och räckte mig en pocket-bok, *"The Teachings of the Mystics"*, av Ox-ford-professorn W. T. Stace. Det var ett urval av världens stora mystiker och mystiska skrifter. Där fanns de mest representativa, Buddha och Lao-tse, sufierna, mäs-ter Eckhart och — sannerligen — Arthur Koestler; han hade ett helt kapitel för sig, det nionde, med ut-förligt citat från boken *"The Invi-sible Writing"*, där han berättar om en slags glimt av kosmiskt medve-tande som han hade en gång i

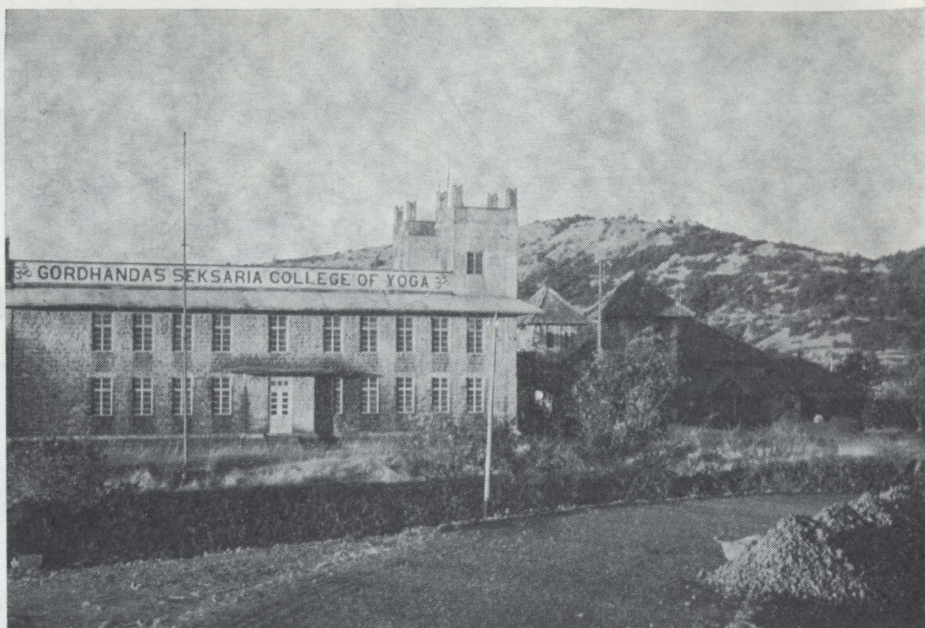
Framlidne Swami Kuvalayananda, grundaren av Kaivalyadhama.

Franco's fängelse, då han väntade på att bli skjuten.

Så gick vi bort till yogaskolan eller Gordhandas Seksaria College of Yoga, som den hette. De hade slutat för dagen, men jag såg på studieprogrammet och blev imponerad. Det omfattade fysik, kemi och biologi, anatomi, nevrologi och kliniska undersökningar, dessutom sociologi, mystik och så — yoga naturligtvis, både teoretisk och praktisk. College-kurserna var på två år med ett "Diplom of Yoga-Pravishtha" som avslutnings-intyg, men de som ville fortsätta, kunde sedan ta en kurs i yoga-terapi. Kaivalyadhama hade fått ett eget yoga-sjukhus, det första i sitt slag i Indien, och det hade invigts av finansminister Desai. Denne är själv yoga-utövare, som så många ledande indier, men det var också i sin egenskap av finansminister han hade satsat på en behandlingsmetod som skulle spara landet utgifter för dyra utländska läkemedel.

För att vinna inträde i yoga-colleget måste de sökande ha universitetsgrad och goda sanskritkunskaper. Men jag träffade undantaget från regeln, en gymnasist från Berlin, den första och enda utlänning som upptagits som elev: 17-åringen Armin Gottmann, son till läkarparet Karl-Heinz och Irmgard Gottmann, ett par idealistiska Indien-vänner, som hade gett upp sin tyska läkarpraktik för att bygga upp ett Kneipp-sjukhus i Ahmedabad, det första i sitt slag i Indien. Unge Armin hade med förvånande lätthet funnit sig tillrätta i denna främmande miljö, och dr. Vinekar omtalade för mig att han var den bästa eleven (med undantag för ämnet sanskrit, där han inte deltog i undervisningen) och den mest populära. Schemat började varje morgon kl. 8 med från en till en och en halv timme hatha-yoga och slutade vid femtiden på eftermiddagen. Men innan de började måste studenterna ha tagit ett varmt bad och druckit 7—8 glas varmt vatten "för att genomskölja inälvorna" som det hette. Dessutom var det meningen att studenterna skulle använda fritiden både till läsning och meditation; och de måste stå till förfogande som försökspersoner, när detta krävdes.

Själv forskningsinstitutet var utrustat med hela den moderna apparatur som behövdes för alla slags biokemiska, röntgenologiska och elektrofysiologiska undersökningar. Jag fick bl. a. se litet av det arbete som gjordes för att mäta hjärnans

Yogaskolan.

elektriska aktivitet under yoga-trans eller samadhi. Dr. Vinekar visade mig hur jämna elektroencelografens kurvor blev när försökspersonerna hade uppnått detta medvetandetillstånd.

"Allt detta visade vi också Koestler", sa dr. Vinekar. "Men han påstod likväl i 'The Lotos and the Robot' (s. 118 i den engelska originalutgåvan): 'It seems that the only significant finding they had produced so far was that the EEG curves of subjects in trance remained normal...' (Det förefaller som om den enda signifikanta upptäckt de hittills hade gjort var att EEG-kurvor hos personer i trans förblir normala.) Det är ju direkt i strid med de faktiska förhållandena." Så fick jag se en samadhi-kurva, där försökspersonen vid en bestämd tidpunkt blev stucken med en nål, och en annan, där det ringdes i en apparat. Inget utslag. Men hos kontrollpersoner som blev utsatta för samma experiment under djup sömn blev utslaget våldsam. Inget tvivel om att samadhi är något för sig själv.

Under samadhi reduceras både lung- och hjärtaktiviteten starkt och ämnesomsättningen nedsätts med 40—50 procent i jämförelse med en person som vilar eller sover. Detta är av stor betydelse, när yogier låter sig begravas levande. Det har visat sig vid en sådan "begravning" djupt under laboratoriegolvet att yogin kunde klara sig med den ringa lufttillförsel som kom från väggarna, så länge dessa bestod av vanlig jord. Men när väggarna ce-

menterades, tills rummet nere i jorden blev helt lufttätt, blev situationen en annan. Efter elva timmar började yogin känna sig dålig, men han fortsatte ändå att stanna där nere. Fem timmar senare började hjärtat svikta, och man måste blåsa ned syre i en fart. Hjärtat kom i normal funktion igen inom loppet av två minuter, men då försökspersonen blev upphämtad, var han helt utmattad. Att han hade klarat sig så länge med en luftvolym på $2,25 \times 1,30 \times 1,35$ m. (minus den luft som bortträngdes av kroppen) var ju trots allt ingen dålig prestation. Men eftersom försökspersonen både kunde känna fysiska obehag och ge uttryck för dem, kan det råda tvivel om samadhins djup, i varje fall mot slutet. Under normala förhållanden, när en yogi låter sig begravas i vanlig, litet porös jord, är luftförsörjningen inget oöverkomligt problem (men det händer att de dör i graven!).

För några år sedan, berättade dr. Vinekar, fick institutet besök av två amerikanska universitetsprofessorer, som hade kommit till Indien för att undersöka de fysiologiska realiteterna bakom yogans fenomen. De stannade i hela fem veckor i Kaivalyadhama och var särskilt upptagna av frågan om yogans eventuella användningsmöjligheter under rymdfärder. Både psykiskt sett och vad beträffar ämnesomsättning skulle det ju vara en fördel om en astronaut kunde tillbringa mesta tiden under en långtur på flera hundra dagar i samadhi. Efteråt kom det en förfrågan från den ene

av de två vetenskapsmännen, professor M. A. Wenger vid Kaliforniainstitutet, på uppdrag av den amerikanska marinen, om institutet var intresserat av ett forskningskontrakt. Men innan det kom till avtal drog amerikanerna sig tillbaka. De tyckte nog att en grundlig yoga-träning skulle bli för mycket för astronauterna; dessutom skulle möjligen droger kunna göra samma tjänst.

Men hur är det med levitation, telekinesi och andra fenomen som traditionellt tillskrivs yogier (och bättre spiritistiska medier i västerlandet)? I Kaivalyadhama har det aldrig förekommit något sådant, försäkrade dr. Vinekar, men det saknades inte intresse från styrelsens sida. Då full levitation visat sig ouppnåelig, placerade man försökspersonen på en våg. Men även om dessa personer hade de starkaste subjektiva levitationsförmågor under transen, blev de aldrig lättare — vågen visade inget utslag. Att döma av Kaivalyadhamas erfarenhet, som sträckte sig över flera årtionden, fanns det slaget av fenomen inte i verkligheten. Å andra sidan hade det hela tiden varit problem med att få tag på förstklassiga försökspersoner. Stora yogier är inte benägna att underkasta sig vetenskapliga försök som ur deras synpunkt bara är en form av världslig nyfikenhet. Därtill kommer, sa dr. Vinekar, att de stora yogierna, när de blir kända, får många lärjungar och anhängare som de ger andlig vägledning. Det skulle inte falla dem in att lämna dessa människor i sticket för några profana experiments skull.

På så sätt arbetar den vetenskapliga yogaforskningen med åtskilliga handikapp, fastslog dr. Vinekar. Den har ju dessutom bara hatha-yogan att hålla sig till, en mycket speciell disciplin, som på intet sätt är representativ för yoga i dess helhet. Hatha-yoga beror på biofysikaliska principer och kan i det väsentliga karakteriseras som tryckmanipulationer. När vi höjer trycket på bestämda kroppsdelar, betyder detta en förändring av den inre sekretionen, en förändring som kan vara till nytta när det gäller att nå yogans slutliga och egentliga mål: åsidosättandet av jagmedvetandet så att det gudomliga medvetandet kan träda i stället. Kaivalyadhama vill skilja vetet från agnarna, d. v. s. det som är värdefullt hos hatha-yogan från den rena övertron, t. ex. tron att hatha-yogierna kan bli fle-

ra hundra år gamla eller att de är skyddade mot alla slags sjukdomar. Dr. Vinekar nämnde en bok om hatha-yoga som han nyss hade sett, vilken var skriven av en i västerlandet verksam indisk yogi, där författaren trots vetenskapliga anspråk upprepade en del av traditionens mer äventyrliga påståenden om hatha-yogins oangripliga hälsa. De

många fina illustrationerna visade en yogi med strålände kroppsbyggnad och så friskt utseende att han verkade vara ett levande bevis för sanningen i hälsolöftena. Men det nämndes inte med ett ord att den mannen hade dött i cancer i fyrtioårsåldern, långt innan boken kom ut.

VARIA

HÖGRE HASTIGHET ÄN LJUSET?

En artikel i Sydsvenska Dagbladet den 24 oktober förra året omtalar att två engelska forskare anser sig ha upptäckt att det existerar hastigheter högre än ljusets. Hittills har det ju varit fysikernas ståndpunkt att hastigheter som överstiger ljusets på (främst) teoretiska grunder är omöjliga. Därför är de engelska forskarnas uppgifter, som presenteras i tidskriften Nature, sensationella och väntas ge upphov till "våldsam vetenskaplig strid".

Forskarna, Allen och Edean, säger sig ha upptäckt elektromagnetiska fält som roterar med dubbla ljushastigheten runt Krabbnebulosan i stjärnbilden Oxen, som ligger 4000 ljusår från jorden.

Påståendet att ljushastigheten inte kan överstigas har ju använts som ett argument mot ufologers antaganden att UFOs kan härstamma från främmande solsystem många ljusår från vår jord. Skulle nu verkligen hastigheter högre än ljusets kunna konstateras, så spricker förstås fysikernas trossats, som de vill att vi andra skall dela, att hastigheter som överstiger ljusets är matematiskt-fysiskt omöjliga. Detta skulle kunna ge större öppenhet för idén att UFOs är interplanetariska rymdskepp.

För flera månader sedan frågade vi under en UFO-intervju fysikdocenten Ulf Ringström vid Stockholms universitet om man måste anta att ljusets hastighet inte kan överskridas. Av utrymmesskäl publicerades aldrig svaret, men här kommer det:

— Enligt relativitetsteorin, som accepteras av de allra flesta nutida fysiker, är ljushastigheten den högsta som en materiell kropp kan få. Teorin är grundad på matematik, men det har också gjorts många experiment som visar att den är riktig. Naturligtvis skall man alltid vara försiktig och inte tro att dagens vetenskap nödvändigt måste ha de slutliga svaren — det kan kanske ske förändringar med våra begrepp om relativiteten — liksom relativitetsteorin själv kan sägas vara en förfining av Newtons mekanik. Men Einsteins teori förklarar en hel mängd fakta på ett tillfredsställande sätt. Hittills har den kunnat beskriva alla kända fysikaliska fenomen. Därför litat vi på den.

— Men, docent Ringström, många nyvinningar inom teknik och vetenskap har ju bekämpats av forskare som varit experter på området i fråga. Så t. ex. hette det ju att bröderna Wright inte skulle kunna flyga med den maskin de hade konstruerat, därför att den var tyngre än luften...

— Ja, om man känner till litet om vetenskapens historia, så finner man ju att det är farligt att göra kategoriska uttalanden om vad som är möjligt och inte möjligt. Men för närvarande finns det mig veterligt inga experiment som tyder på att det skulle vara möjligt att överskrida ljusets hastighet. Det är först om det upptäcks nya fakta som inte kan förklaras med den gamla teorin som man får introducera något nytt element och eventuellt räkna med hastigheter högre än ljusets.

"LILLEMAN"

I februari och mars fanns i ett par norrlandstidningar rapporter om att en mystisk meterhög man, som bar en hjälmliknande huvudbonad och kläder som påminde om en regnrock, iakttagits i nordligaste Sverige och ibland gett ifrån sig ett märkligt ljus sken.

Ett halvdussin vittnen berättade, och de intressantaste — och tidigaste — uppgifterna fanns i Norrlandska Socialdemokraten 17 februari. Tre personer från Gammelstad, Norrbotten, omtalar att de under en biltur tillsammans på kvällen den 15 augusti 1970 såg en märklig liten man. De var på väg från Narken ner över Jokkfall mot Luleå. Det var mörkt och regnade. Mitt i ödemarken någon mil söder om Narken såg de en liten man stå på en avtagsväg i skogen. Vittnena är järnvägsarbetare Olof Mohlinder, 44, hans maka Märta, 43, och traktorförare Assar Sandberg, 51.

Assar Sandberg:

— När jag såg figuren vid vägkanten gjorde jag reflexionen: "Vad gör en så liten man ute på den här platsen." Han såg ut att ha regnrock på sig. Just när vi var i jämnhöjd med honom — han var nog bara tre-fyra meter från bilens högersida — small det till och blev alldeles bländvitt. Jag var tvungen bromsa för att inte köra av vägen.

Märta Mohlinder:

— Vägen blev alldeles vit som om den korsats av en blix. — — — Vi diskuterade om den lille mannen kanske skjutit på oss med något vapen. Han hade kläder som liknade en regnrock i gråaktig färg och på huvudet en sydväst eller hjälm. Det gick aldrig att se ansiktet eftersom han höll upp armarna. Allt gick så hastigt.

Olof Mohlinder:

— Mannen var inte mer än en meter hög. När bilstrålkastarna lyfte på honom lyfte han upp armarna och höll för ansiktet. Vi var jämsides med honom, när det plötsligt blev alldeles vitt i bilen. Det lät också som en åksmäll. Assar måste bromsa.

Märta Mohlinder:

— Vi har inte velat berätta om det här tidigare. Men senare har vi hört att flera andra också mött den lille mannen i trakterna kring Narken och Ullatti. Först trodde vi att det var någon kortväxt person som

bor i trakten, men nu vet vi att det inte finns någon sådan.

Enligt flera uppgifter till NSD är ingen person som motsvarar utseendet på den lille mannen bosatt i det aktuella området.

Makarna Mohlinder och Assar Sandberg säger att det bländande skenet var det mest egendomliga i händelsen.

*

Även från Finland rapporteras en liten man ha varit synlig. I trakten av Kuusamo blev två kvinnliga bilister skrämda av en småväxt figur vid vägkanten tillsammans med ett mycket underligt, starkt sken. Den lille, som snabbt försvann, bar en hjälm på huvudet. — Det var Norrlandska Socialdemokraternas artikel den 15 februari om denna händelse som föranledde de tre personerna från Gammelstad att träda fram och berätta om sin upplevelse.

Tidskriften UFO-Information, som varit i telefon- och brevkontakt med flera vittnen, har i marsnumret en bra och utförlig redogörelse för "Lilleman"-fallet. Assar Sandberg omtalar bl. a. att bilradion "skrällde till" under händelsen och att han senare fick besvär med synen. "Någon dag efter händelsen märkte jag att synen på höger öga var nedsatt, och vid besök hos ögonläkare i september konstaterades en spricka på näthinnan på höger öga. Denna ögonskada kan jag ej med full säkerhet tillskriva relaterade händelse men medger att tanken är snubblande nära."

CANCERSPECIALIST REKOMENDERAR "NATURLÄKARE"

— De kloka gubbarna och gumorna gör stor nytta och botar ofta fall som vi läkare inte kan klara av, säger den danske kräfterforskaren överläkaren vid Århusuniversitetets cancerforskningsinstitut Jörgen Blichel enligt Sydsvenska Dagbladet 17 mars.

Professor Blichel omtalar att han ofta hänvisar sina patienter till "naturläkare", om diagnosen är säker, han själv inte kan göra mer för patienten samt denne tror att naturläkaren kan hjälpa honom.

— Jag vet inte hur naturläkarna bär sig åt för att uppnå sina ofta positiva resultat, men uppenbarligen spelar psykiska faktorer stor roll, säger professor Blichel och upplyser att han själv försökt använda några av naturläkarnas medel men utan framgång.

Det har f. ö. i Danmark höjts rös-

ter för en statlig undersökning av naturläkarnas metoder för att få utrönt om däri kan ligga någonting av värde eller om det är svindel och humbug. Det har påpekats att några av de terapier som har använts av naturläkare, tagits upp av legitimerade läkare med gott resultat.

SMAKENS URARTNING

I Aftonbladet 7 februari i år hade en skribent, Åsa Moberg, en vanlig, stor artikel om en tidskrift "Puss", som innehåller politisk pornografi — politiska förhållanden illustreras "genom olika sexuella beteenden", d. v. s. pornografiska bilder av kända personer — bl. a. har förre folkpartiledaren Sven Wedén förekommit.

ROSENKREUZARNES
VÄRLDSÄSKÄDNING

eller Mystisk Kristendomslära
av Max Heindel

belyser de kosmiska såväl som de personliga levnadslagarna.

Kr. 45:— plus porto

THE ROSICRUCIAN FELLOWSHIP
svenska sektionen

Box 40261, 103 44 Stockholm 40

MWO-healinginstrumentet
och kroppsennergialstraren

omtalad i SÖKAREN nr 8, 1965

demonstreras av H. Schubert, som även ger behandling (t. ex. hembesök).

Adress: S:t Eriksgatan 109, Stockholm
Va. Tel. 33 19 32.

Ref. och behandling:

MARJA-KLINIKEN, Skeppargatan 11,
Stockholm, tel. 08-62 78 99.

Din personliga
BIORYTM

uträknas enl. medicinalrådet dr. Wilhelm Fliess' metod, byggd på strikt vetenskapliga forskningsrön.

1. Biorytmogram eller pulsationsrytmen.
2. Högsta försäkringsskydd mot den egna mänskliga faktorn.

Ovärderligt för bl. a. varje bilförare — enl. statistiskt underlag. Begär information! H. Schubert, S:t Eriksgatan 109, Stockholm Va. Tel. 33 19 32.

UR EN DÖDSDÖMDS HISTORIA

Av Birgit Lange

Längtan att kunna möta döden på rätta sättet har funnits hos mig medvetet och utpräglat åtminstone sedan andra hälften av 1950-talet. När artikeln om döden i Sökaren nr 3, 1971, gjorde så starkt intryck berodde det emellertid säkert på att jag just sista året stått så nära någon som känner sig dödsdömd. Jag vill kalla henne Anne.

Hon fick vad hon upplevde som sin dom för lite mer än tio månader sedan och första reaktionen var mycket riktigt chock. Sedan kom en avvärjande hållning. Anne vaknade praktiskt taget varje natt omkring klockan två eller tidigare fylld av tanken att hon måste dö, innan hennes tid var ute. (Om hon inte råkat ut för en olyckshändelse skulle hon mänskligt att döma haft rätt många år kvar att leva; alla hennes livsviktiga organ hade varit sunda och för sin ålder hade hon bibehållit mycken levnadslust och energi. Å andra sidan förstår den som känner henne att det trauma som inträffade inte kom av en slump utan till stor del var psykiskt betingat.)

Idéen om den förestående döden var regelmässigt förbunden med paniska föreställningar om flykt. Hon tänkte sig att det måste ju ändå finnas någon plats i världen, där hon skulle kunna få vård av det riktiga slaget, och hon sökte och sökte febrilt för att finna den platsen. Men det var endast fråga om tankelek, om nu det ordet kan användas för så dystra fantasier. I grunden visste hon att läkedomsplassen inte existerade i hennes fall och hon gjorde därför inga ansträngningar att finna den läkare eller det vårdhem som skulle kunna förlänga hennes liv.

Detta paniktillstånd varade mellan åtta och nio månader. Mot slutet av perioden planerade Anne verkligen att resa till ett bestämt ställe. Under några dagar inbillade hon sig att där skulle hon kunna finna hjälp. Men plötsligt gick boten ur denna förhoppning och hon trädde in i nästa stadium — vredens. Gränsen mellan de olika skedena är inte helt skarp. Skräcktillståndet förut hade varit vredesblandat. Emellertid tycktes anfä-

telserna av fasa nu tillhöra det förgångna. Vredesinslaget trädde klarare i dagen.

I artikeln i Sökaren talas om vrede mot Gud och köpsläende med Gud om förlängd tid. Men Anne är inte gudstroende. Hon föreställer sig inte att det finns någon allsmäktig person som givit upphov till olyckshändelsen eller tillåtit den och som skulle kunna ge henne en tidsfrist om Han ville. Alltså fanns och finns det för henne ingen Allsmäktig att "köpslå" med. Ingenting kan göras, menade hon, och följden blev depression. Anne vägrar på det bestämdaste att söka någon psykiater. Hon associerar de moderna läkarna med de moderna sjukhusen, och dem är hon rädd för. Hon är rädd för alla de nya maskinerna och allt kyligt experimenterande med den lidande människan. Hon tillskriver psykiatriker den förvissningen att vi är varelser utan själ och att döden är slutet på allt. På sjukhusen florerar också en etik, som går ut på att till varje pris förlänga livet även sedan det reducerats till idel kval för patienten och hans eller hennes anhöriga. Hon är protestinställd mot hela systemet. Hennes protest är så häftig, att man kanske kan säga att hon på denna punkt saknar balans. Men hon har utmärkt självkännet och självkontroll, så att människorna i hennes omgivning på få undantag när inte märker den depression hon lider under. Ingen tvingar henne därför att söka en psykiater.

Det tillstånd då vredens dominerade varade bortåt en månad. Sedan kom dramatiskt och ändå stillsamt en snabb förlösning. Nu säger Anne att hon accepterat sin förestående död. Hon tycker sig klart se den serie omständigheter som ledde fram till traumat och ser hur hon själv i många avseenden "bär skulden", som hon uttrycker saken. Och hon tycker att nu har hon bara tre önsknings. För det första vill hon söka möta alla sina medmänniskor med kärlek och förståelse; hon vill göra något vackert och fint av varje dag hon har kvar. För det andra vill hon med sina starkt reducerade krafter arbeta vidare så gott hon kan på sitt eget verksamhets-

område. För det tredje vill hon söka finna någon utväg så att hon slipper dö på sjukhus när den tiden kommer. Här stiger lidelsefulla känslor upp hos henne och hon använder ibland de obalanserade orden. Hon säger att hon inte vill torteras ihjäl långsamt, hjälplöst utlämnad åt maskinerna...

Sedan hon kommit fram till detta program är hon emellertid inte så deprimerad längre. Hon tycks ha repat nytt mod. Naturligtvis återstår att se om den lyckliga förändringen blir varaktig och om hon med ro kan uthärda de påfrestningar som ännu är att vänta. Möjligen kan rentav den fortlöpande försämringen hejdas och en ändring till det bättre inträda. Att hennes sjukdom är psykosomatisk är det intet tvivel om.

Annes historia under det sista året har givit mig mycket stoff till eftertanke. **Ars moriendi** — konsten att dö som Alf Ahlberg talade om i sin artikel i ett tidigare nummer av Sökaren — har blivit ett huvudtema för mig. Jag känner att en god död hör till de stora välsignelser som vi av hela vårt hjärta borde eftersträva för egen del och tillönska varandra. Och jag känner hur Kristusgestalten här för mig träder in i centrum. Det tycks mig som vore det från honom de goda råden utstrålade: att se den egna skulden till olyckan och sjukdomen, att trofast arbeta vidare så länge som möjligt, att möta alla medmänniskor med kärleksfull förståelse... Betyder inte detta just att "leva i Kristi kraftfält"?

För mig är Kristus en av de stora Mästare som velat vägleda mänskligheten fram till frid och inbördes barmhärtighet. Som ett av hans viktigaste drag ser jag hans herravälde över döden.

Men detta ter sig för mig inte som något övernaturligt. Det har funnits och finns alltså människor som uppnått något av ett sådant herravälde. Jag minns hur jag en gång för länge sedan — jag tror det var på 50-talet — läste och klippte ut en artikel ur den mycket världsliga

(Forts. på sid. 13)

Eftersom Sökaren vill informera om mycket som kan vara av intresse för sanningens sökare, är det förenligt med vårt syfte att även ge litet orientering om oss innehållsligt närstående tidskrifter. Vi har här samlat en bukett av 13 ideella blad.

UTAN GRÄNS

Spiritualismens tidskriftsorgan i Sverige är från och med i år en kvartalspublikation, som redigeras av den gamle Säningsmannen-redaktören Berndt Hollsten. Med denna i något av klatschig veckotidningsstil gjorda tidskrift vill man försöka ge spridning åt spiritualismens tro på en fortsättning efter döden av det medvetna, personliga livet.

Intervju med Berndt Hollsten:

— Hur är det med de spiritualistiska bevisen, håller de?

— Ja, litteraturen erbjuder massor av bevis. Vi är i gott sällskap med kända vetenskapsmän och författare, som man inte har någon anledning att tvivla på. De personliga upplevelserna är för mig helt övertygande. Jag har fått vara med om enastående manifestationer, framför allt genom Agnes Röklander. För mig är detta bevis, som ingenting kan rubba.

— Du tror att det som kommer fram medialt genomgående har sitt ursprung i andevärlden?

— Ja, absolut!

— Men ibland kommer ju felaktigheter genom medier, t. ex. meddelanden från "döda" som vid kontroll visat sig vara i livet i sinnevärlden!

— Det beror oftast på hur meddelandena tolkas. Våra vänner på and-

ra sidan kan ju också göra misstag. Sen får man inte bortse ifrån att det finns belackare här på jorden, som försöker arrangera vilseledande budskap för att misstänkliggöra rörelsen. Sådant har förekommit, och sådant måste vi räkna med.

— Hur är det med det parapsykologiska intresset hos spiritualisterna? Den vetenskapliga sidan av t. ex. medialiteten kommer inte fram i rörelsens publikationer.

— Parapsykologerna i allmänhet accepterar ju inte spiritualismen. Något egentligt samarbete mellan parapsykologerna och spiritualisterna har inte förekommit i Sverige. Men det är givetvis önskvärt med någon form av samarbete. I Amerika samarbetar spiritualisterna och parapsykologerna på ett för oss föredömligt sätt.

Berndt Hollsten anser att den parapsykologiska vetenskapen ligger i sin linda och är mycket diffus. Att fördjupa oss i denna, säger han, skulle leda oss ut på gungfly.

Adressen till Utan Gräns expedition är Knutsgatan 11, 722 14 Västerås.

TEOSOFI I NORDEN

Det officiella teosofiska tidskriftsorganet i Sverige är en svensk-norsk-dansk samproduktion (som trycks i Norge) där varje land disponerar en tredjedel av utrymmet. Redaktör för den svenska avdelningen är fru Barbro Rydholm-Melander, 54, i Malmö.

Intervju med Barbro Melander:

— Vilket är syftet med Teosofi i Norden?

— Att ge information om teosofiska tankar och principer och att berätta för svensk publik om stor utländsk litteratur som inte så ofta översätts till vårt språk och som på originalspråken inte är så lätt tillgänglig för en svensk i allmänhet. Men tidskriften är också ett medlemsorgan som vill stimulera dem som sedan årtal studerar teosofi och upplysa om teosofisk verksamhet.

— Hur är förhållandet till spiritualismen?

— Vi är ense om att det finns ett liv efter döden, men teosofin är väl mer filosofiskt och principiellt inställd. Från teosofins sida är inte intresset så stort för subjektiva kontakter med andevärlden; vi är heller inte så snara att dra slutsatser och säga att så är det — vi ställer oss kanske litet mer avvaktande. Men teosofin bestrider inte spiritualismen, och det finns många som är både teosofier och spiritualister.

— Hur uppfattar ni kristendomen?

— Precis som alla andra religioner: ett gudomligt utflöde som likasom andra religioner omformats av människan.

— Vilka skillnader kan man säga finns mellan Teosofi i Norden och Sökaren?

— Vår tidskrift är väl mera abstrakt; den rör principer, idéer och i vilken mån dessa kan positivt förändra oss när de tillåts komma in i vårt liv, under det att Sökaren är mera brett orienterad över olika fält.

Fru Melander upplyser att TiN är "urgammal". Den tillkom 1891 och hette då Teosofisk Tidskrift. Nu är namnet Teosofi i Norden, sedan tidskriften blivit en gemensam angelägenhet för de skandinaviska teosofiska sektionerna.

TiN utkommer varannan månad. Expeditionens adress är Östermalmsgatan 12, 114 26 Stockholm.

GRAAL

En liten vänlig tidskrift i rödaktig färg, som kallar sig "de sökande människornas tidskrift", det är Graal, som redigeras av teosofen och liberalkatoliken fru Ingrid Nyborg-Fjellander.

Graal är kristen, det markeras av korset på första sidan, men den är inte dogmatiskt bunden utan — inom vissa tankeregioner — sökande. Redaktören synes ha kärlek till det sköna och stämningsfulla och mera till det intuitivt än intellektuellt övertygande. Att "söka sanningen och, om det för till helvetets portar, så klappa på" är inte hennes stil. Det är inte här frågan om att

opartiskt söka sig fram till sanningar, oavsett deras karaktär. Fru Fjellander vill föra fram det positiva i tillvaron. Hon vill få det goda att födas i människorna, vill hjälpa dem till en högre livsupplevelse. Religiositet torde för henne mera vara en upplevelse i känslans, skönhetens och mystikens dimension än ett anammande av vissa förstånds-mässigt grundade idéer.

Om ovanstående försök till karaktäristik möjligen inte är rättvis, beror det på att fru Fjellander på grund av åberopad krasslighet inte kunde ställa upp för en intervju och ge sin egen syn på arbetet med Graal.

Vi återger till sist en redaktionell förklaring:

"Tidskriften Graal är en fristående tidskrift, som vill försöka att tala om livets väsentligheter på moderna människors eget språk och med utgångspunkt från en livsbejakande syn på människan och hennes möjligheter. Graal vill representera en fri och vid syn på de religiösa verkligheterna med respekt för vad olika enskilda och grupper kommit fram till i sitt religiösa sökande. Den vill utan fördom undersöka såväl det klara tänkandets, den varma känslans som de mystiska och ockulta upplevelsernas värde såsom vägar till de andliga verkligheterna. Liksom Graal alltså ej vill se religionen stöpt blott i en enda form eller erkänna blott ett enda sätt att nå kontakt med den andliga världen vill den ej heller se religionen blott såsom en kraft i den enskildes liv utan även som en makt i det sociala och kulturella livet."

Graal, som utkommer i sin 36:e årgång, har telefonnumret 08-775 05 73.

BREVCIRKELN ARCANUM

Den stencilerade tidskrift som har gått under det en smula inadekvata namnet Brevcirkeln, startades i mitten av 60-talet av ingenjör Lennart Lind (den är något äldre än Sökaren), sedan han lämnat över UFO-tidskriften Tid och Rum, som han satte igång, till Ifologiska Sällskapet. Numer görs det väsentliga arbetet med "cirkeln" av en treman-nagrupp i Malmö, bestående av Gert Carlsson, Yngve Freij och Alve Holmqvist med den förstnämnde som huvudredaktör.

Under Carlssons vistelse i Sydamerika har Freij och Holmqvist gett oss sina synpunkter på arbetet med Brevcirkeln. De berättar att

syftet med tidskriften främst är "att ge sökande människor inspiration att själva finna vägar till självförverkligande".

Vi frågar hur "cirkeln" förhåller sig till olika rörelser, såsom teosofin, spiritualismen m. fl.

— Vi är fristående i förhållande till alla slags sekter, samfund m. m. Många människor är väl i behov av en bestämd trosinriktning, men ur bl. a. de just nämnda trosåskådningarna kan vi själva ta upp idéer av mera tidlöst värde, som kan ge något positivt åt deltagarna.

— Det finns ju ingen bestämd prenumerationsavgift för Brevcirkeln...

— Nej, vår verksamhet är helt ideell och baserad på frivilliga bidrag från medlemmarna.

— Går det ihop ekonomiskt?

— Sedan starten har det i stort sett gått jämnt ihop, men kontorsmaskiner m. m. har bekostats av redaktionsmedlemmarnas privata medel.

— Ett postorderbibliotek är ju knutet till "cirkeln", eller hur?

— Ja, vi har ett bibliotek med omkring 1.000 titlar — böcker, småskrifter m. m. — som står till deltagarnas förfogande mot låne- och portoavgift.

Tidskriften har en andlig och ockult/esoterisk inriktning. Denis Lindbohm har där publicerat reinkarnationsminnen, Hillevi Lindahl tankar av den art som blev till bo-

ken "Det gröna guldets"; av Lobsang Rampa har gått en serie kapitel ur "Medicinlarna från Tibet".

Från höstsäsongens början ändras namnet till Brevcirkeln Arcanum. Det nya ordet betyder "hemlighet".

Adress: Box 13013, 200 44 Malmö 13.

SPF-INFORMATION

Sällskapet för Parapsykologisk Forskning (Box 206, 182 52 Djursholm) är ett seriöst sällskap, där inte vem som helst får bli medlem (ansökan om medlemskap skall stödjas av två medlemmar, varefter omröstning sker i styrelsen). SPF utger en liten tidskrift i stenciltryck, som redigeras av civilekonomen Lillemor Kåhre.

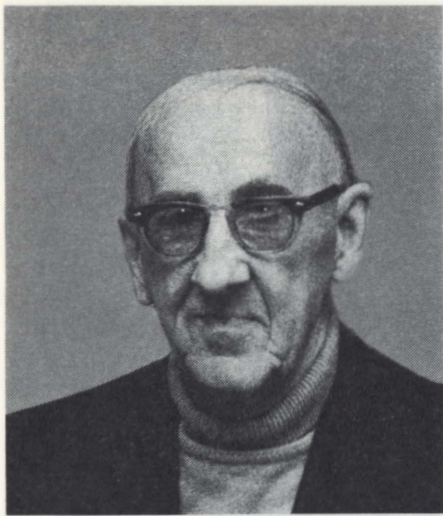
Hon upplyser:

— SPF-information är ett internt medlemsblad, där sällskapets medlemmar själva medverkar genom egna artiklar, referat, översättningar etc. För innehållet i införda artiklar svarar den enskilde författaren inför den begränsade läsekrets till vilken bladet distribueras.

Det är dock inte omöjligt för en utomstående att få prenumerera, tycks det. Sökarens redaktör, som inte godtagits som medlem, har ändå utan svårighet kunnat abonnera på bladet. SPF-information utkommer sällan och oregelbundet och har ett magert innehåll, men publicerade artiklar är av intresse.

Berndt Hollsten.

Harry Blom.

SEKLET

Harry Bloms Seklet, som är i sin 17:e årgång (1970), började utges närmast som ett forum för kyrkoherde emeritus Viktor Vallberg, som skrev om homeopati, frenologi, astrologi, slagruta och pendel, parapsykologisk forskning, antivivisektion, kristendom m.m. Efter Vallbergs död 1967 vid 95 års ålder (han skrev in i det sista) har en hel del av hans efterlämnade manuskript publicerats i Seklet (det sker ännu) — i övrigt har i tidskriften anlitats en handfull skribenter, förutom Blom själv främst Frithjof Hallman och Olof Alexandersson.

Ett karakteristiskt drag hos Seklet är — nu liksom på kyrkoherdens tid — att man där mycket vänder tillbaka till gångna epokers idéer och personligheter. Det i nuet aktuella är väl främst artiklarna mot miljöförstöring som ingenjör Alexandersson skriver.

Intervjuförsök med Harry Blom misslyckades, då han besvarade alla våra frågor med "nej" — inklusive den sista, som lød: "Tycker Ni att vi skall ha något samarbete alls?"

Nu 70-åriga Blom går sin egen väg — som en "ensam varg". I alla år har han, såvitt vi vet, undvikit att i Seklet nämna existensen av Sökaren och Sökarens Förlags böcker, fastän vi vid flera tillfällen gett publicitet åt Seklet, Litteraturförlaget och Örtaboden (när den tillkom) samt sålt ett par av Litteraturförlagets böcker.

Seklet skall utkomma med sex nummer om året och gör det väl också ibland. Där behandlas bl. a. astrologi, homeopati, läkeörter, miljöförstöringen. Adress: Luntmakargatan 90, 113 51 Stockholm.

KOSMOS

Martinus Institut i Köpenhamn ger ut en tidskrift, Kosmos, vilken även översatts till svenska. Redaktören heter Per Bruus-Jensen, och svenska översättare är Elsa Hågstrand, Rolf Nordström och Agne Windmark.

Kosmos trycks på Martinus Instituts offsettryckeri och utkommer var 14:e dag. Man kan få gratis provprenumeration i två månader, om man skriver till Martinus Institut, Mariendalsvej 94—96, DK-2000 Köpenhamn F.

Intervju med Agne Windmark:

— Kan du ange syftet med Kosmos?

— Syftet är att sprida kunskap om Martinus kosmologi i den f. n. trängre krets som i hans tankar söker en logisk förklaring på världsgåtan.

— Och vad går Martinus världsbild ut på?

— Det är en andligt vetenskaplig helhetssyn på världen, där det väsentliga är tanken att vi alla lever i Guds varelse och att Gudomen talar till oss genom alla erfarenheter vi gör, genom allt vi möter, så att vi lär oss den högsta lagen, "att älska Gud över allting och vår nästa såsom oss själva".

— Hur förhåller sig Martinus till andra religiösa rörelser, såsom teosofin, spiritualismen, kristendomen?

— Martinus förkunnelse är kristendom, en kristendom utan dogmer, utan dömande med en förklaring på evighetsprincipen, reinkarnationsprincipen, mörker-och-ljusprincipen, orsakslagen och allt det sublima inom kristendomen, som vi tidigare inte kunnat "ta emot" — därför att vårt intellekt och vår känsla inte räckt till. Hans inställning till andra religiösa rörelser kan uttryckas i ett ord: tolerans. Martinus brukar säga: "Det finns fack för alla." Man skall gå dit där man känner sig hemma; sedan växer man kanske ur de idéerna och går vidare till andra. Martinus slår aldrig ner på religiösa rörelser. Den religion en människa omfattar är hennes rätta just då.

— Martinus kosmologi grundar sig ju på en vision?

— Ja, i en vision i 30-årsåldern (som beskrivs i boken "Kring min missions födelse") fick han ett uppdrag, och det gavs honom med sådan kraft att han sedan inte haft någon annan uppgift i livet än att arbeta ut vad han då förnam — i ett logiskt, vetenskapligt språk till en kosmologi, som är begriplig för

en alltmer intellektuell mänsklighet, som håller på att mista förmågan till tro. — Martinus, som förra året fyllde 80 år, skriver i ett inspirationsflöde, i en ständig levande kontakt med universums andliga kraftkällor. De som i likhet med mig känt honom ett tjugotal år vet också att han är ett med sin förkunnelse.

UFO-INFORMATION

UFO-Sverige ger ut en tidskrift, UFO-Information, som i huvudsak är ett medlemsblad för riksorganisationen och skall, sägs det, "informera om aktuella händelser och aktiviteter på UFO-området, i första hand inom Sverige, samt vara ett språkrör för frågor om och kring UFO".

Ansvarig utgivare — och tillika ordförande i riksorganisationen — är teletekniker Carl-Axel Jonzon, som är den drivande kraften i rörelsen.

"CAJ" upplyser:

— UFO-Sverige arbetar med att sprida information om UFOs. Vi försöker bygga upp ett nät av UFO-grupper över hela Sverige som motvikt till FOA och försvarsstaben.

Inom UFO-Sverige finns skilda meningar om "flygande tefat", och Jonzon anser att alla ufologer och UFO-grupper får plats inom organisationen. Han ser med oblidla ögon att det finns de som vill tillhöra fristående grupper.

UFO-Information innehåller referat av tefatsartiklar i svensk och utländsk press, redogörelser för egna intervjuundersökningar, översättningar från utländska UFO-tidskrifter, debattartiklar samt information om rörelsens aktiviteter.

Adress: UFO-Sverige, Box 311, 591 03 Motala 3.

Carl-Axel Jonzon.

G.I.C.O.F.F.-INFORMATION

Göteborgs Informations Center för Oidentifierade Flygande Föremål ger sex gånger om året ut en intern föreningstidskrift, G.I.C.O.F.F.-Information.

Ordförande i G.I.C.O.F.F. är sedan starten 1969 Björn Högman, 35, och han meddelar följande:

— Det är en öppen fråga vad UFOs är för något. Det finns många teorier, och alla medlemmar i vår förening har inte samma åsikt. Det gemensamma för oss är att vi på ett realistiskt sätt vill undersöka vad som ligger bakom rapporter om UFOs och på så sätt bilda oss en uppfattning.

— Hur arbetar ni?

— Vi utgår från klipp i svensk dagspress och sänder först frågeformulär till de människor som säger sig ha sett UFOs. När formuläret har returnerats, ifyllt, börjar vi undersökningen. Vi hör alltid med Torslanda flygplats meteorologer om vindförhållandena vid den aktuella tidpunkten. Vi hör även efter om någon väderballong har sänts upp. Vi kollar med flygplatser om det går flygrutter över området i fråga. För att få kännedom om vindförhållandena på olika höjder, kontaktar vi en civilingenjör på Stockholms universitets meteorologiska institution. Om en UFO-observation kan tänkas vara en konstgjord satellit, kontrollerar vi med en person som har tillgång till samtliga satellitlister. För andra undersökningar och analyser kan vi vända oss till avdelningen för kärnkemi vid Chalmers Tekniska Högskola.

Adressen till G.I.C.O.F.F. är Ahrenbergsgatan 14 A, 416 73 Göteborg.

TIDSKRIFT FÖR HÄLSA

Den svenska vegetariska hälso-rörelsen har två tidskrifter. Den största, Tidskrift för Hälsa, med en såld upplaga av 13.500 ex., är organ för Hälsofrämjandet, som i huvudsak bygger på Are Waerlands idéer. Tidskriften startades av Waerland 1940 med namnet Solvikingen, och den övergick i början av 50-talet i Eskil Svenssons ägo. Svensson, som först kom till Waerland som redaktionssekreterare, gjorde ensam "Hälsa" i många år på ett mycket förtjänstfullt sätt. Sedan 1964 ingår Arne Algard i redaktionen.

"Hälsa" är en alldeles utomordentlig tidskrift. Den borde läsas av alla. Den är väsentligt informativ på

ett sakligt starkt sätt och dessutom journalistiskt högklassig. Det sistnämnda är inte minst viktigt, eftersom en tilltalande presentation av hälsobudskapet betyder mycket för att väcka intresse. Tidskriften har en rent vegetarisk linje, men det hindrar inte att en hälsosökare som inte känner sig manad att bli vegetarian helt och hållet ändå kan ha stor nytta av många av de upplysningar som "Hälsa" ger.

Den vegetariska rörelsen har i årtal varit före sin tid i uppfattningen om kost och miljövard. Den är fortfarande före — så om ni vill veta hur framtidens samhälle kommer att se på dessa ting, studera Tidskrift för Hälsa. Adressen är Källängsvägen 10, 181 21 Lidingö 1.

HÄLSO-NYTT

I sin 69:e årgång utkommer nu Svenska Vegetariska Föreningens tidskrift, som förut hette Vegetarianen. Hälso-nytt är mindre (och billigare) än "Hälsa" men av god kvalitet. Nuvarande redaktör är Ernst Juneby, Jönköping. Före honom satt Agne Windmark på Vegetarianens redaktionsstol under några år och "ryckte upp" tidskriften avsevärt.

I stort sett står de båda vegetariska hälsotidskrifterna för samma idéer. Det torde vara historiska orsaker till att det finns två rörelser och två tidskrifter. Are Waerland gick en annan väg än de tidigare vegetarianerna. Den främsta skillnaden var att han pläderade för råkost, under det att medlemmarna i vegetariska föreningen oftast åt kokta rätter — de var vad Waerland rätt föraktfullt kallade "puddingvegetarianer". Det uppstod ideologiska och delvis personliga motsättningar mellan waerland-rörelsen och vegetariska föreningen. Nu torde det knappast existera några motsättningar längre; Sveriges vegetarianer har i hög grad accepterat Waerlands linje.

Adress till Hälso-nytt expedition: Rådmansgatan 88, 113 29 Stockholm.

BIODYNAMISK ODLING

Att odla biodynamiskt innebär att bruka jorden i samarbete med naturen under hänsynstagande till naturens inneboende krafter för att skapa frisk jord och friska växter till gagn för människan.

Huvudlinjerna för den biodyna-

miska odlingsmetoden drogs upp 1924 av dr. Rudolf Steiner, och den utgjorde från början egentligen en del av antroposofin, som Steiner skapade.

Biodynamikerna använder inte konstgödsel, som de anser fördärvar jorden och ger gröda av dålig kvalitet, utan naturliga komposter. De tar hänsyn till "kosmiska rytmer", t. ex. månens ställning på himlavalvet, och till olika rytmer hos det levande. Steiner ansåg t. ex. att det finns ett samband mellan planeter och träd. Beroende på planeternas ställning påverkas flera viktiga funktioner hos träden, såsom allmän tillväxt, fröbildning m.m.

I den tid av hänsynslös exploatering av naturen och långt gången miljöförstöring, som vi lever i, utgör den biodynamiska rörelsen en förtrupp av hängivna, frejdiga pionjärer, som visar vägen åt oss andra.

Tidskriften Biodynamisk odling redigeras av (f. d. apotekare) Kjell Arman, och adressen är Svenska Biodynamiska Föreningen, 150 20 Järna.

DJURENS RÄTT

Nordiska Samfundet Mot Plågsamma Djurförsök är en livaktig förening som för djurens talan mot det samhälle som utnyttjar dem bl. a. i oerhörda mängder vetenskapliga experiment, vilka många gånger utan tvivel är plågsamma för djuren.

I tidskriften Djurens Rätt, som redigeras av samfundets ordförande f. d. folkskollärare Johan Börtz, vill man belysa vivisektionsfrågan utifrån en känsla av ansvar för djuren. Men det är inte bara plågsamma djurförsök man strider mot utan även djurs lidanden på annat sätt, t. ex. i moderna djurfabriker.

Nordiska Samfundet har under sin energiske ordförande på ett (i god mening) aggressivt sätt angripit alla former av övergrepp mot djur och med många medel sökt sprida sina idéer.

På lång sikt torde samfundets värderingar alltmer komma att gripa omkring sig. Men en förutsättning för framgång måste vara att människans livsföring rättas till så att behovet av mediciner och andra konstlade medel mot sjukdom reduceras till ett minimum och därmed också behovet av forskning på levande varelser.

Djurens Rätt, i 65:e årgången, har adressen Restadsvägen 15, 161 35 Bromma.

PER RAGNAR OM SIN LIVSSYN

— Per Ragnar, du är ju intresserad av parapsykologiska fenomen, i synnerhet sådana som har med gåtan döden att göra (bl. a. fall som tyder på reinkarnation) eller hur?

— Ja, det stämmer att den psykiska forskningen intresserar mig liksom allt det arbete jag i dag kallar gränsvetenskapande. Jag tänker då på astronomi, teoretisk fysik, mikrobiologi och liknande företeelser som på olika sätt sysslar med oändlighetsbegrepp, energibegrepp och livsnyckelaspekter. Att jag är så intresserad av dessa forskningar beror på att jag har en alldeles bestämd livsuppfattning, som jag kommit fram till efter tio års flitigt läsande av filosofer och studium av alla slags religioner och livsåskådningar. Men mitt intresse beror också på vad min intuition sagt mig och på vad jag funnit hos den danske vismannen Martinus.

— Hur ser du på parapsykologins — och de andra gränsvetenskapernas — betydelse för frågor som rör religion och livsåskådning?

— Det är ju så att vi lever i en tid där de samlade erfarenheterna är utomordentligt stora och vår utveckling är inne i ett särdeles intensivt skede. Förmågan att tro håller på att degenerera; tiden och de tomma kyrkorna visar oss det. Och det vi kallar vetenskap står alltmer i centrum som sanningssägare. Intelligensen genomgår en global utveckling som sätter utomordentliga tekniska och kommunikatoriska spår. Men fortfarande lever vi i utkanten av den djungel där vi haft vår djuriska utveckling under så lång tid och där vårt revirtänkande och vår egoism och den för denna livsform så nödvändiga aggressiviteten har utvecklats och frodats. Vi lever fortfarande i en mental djungel och är moraliskt ganska långt från den homo sapiens, den vetande människa, vi ibland menar oss vara. Men vi är på väg. Och här hjälper vetenskapen oss. Där tron går ut, börjar fakta komma in i bil-

den, erfarenhetssummor redovisas med klartext, som vi mer och mer måste ta ställning till. Vi har förstått att anpassa oss till en mängd naturlagar, vi har en fysik och kemi som berättar för oss att gör du så och så, så uppstår dessa eller dessa reaktionerna, resultaten. Vi står i dag, och då menar jag det i ganska vid bemärkelse, på en fruktansvärd och spännande tröskel. Vår fascination av den döda materien har lett oss till insikten om det levande som genomtränger allt. Vi bor i dag i en värld som på det bitvis mest fasansfulla sätt får ta konsekvenserna av de egoistiska principer som varit ledstjärnor för företag, nationer, enskilda under så lång tid. På många sätt rör vi oss i dag i "domens dag". Det globala mörkret är mer omfattande än någonsin i vårt lilla klotets historia. Och samtidigt är det ingen tvekan om att ljuset glimmar fram överallt. En ung generation revolterar allt påtagligare mot det ensidigt materialistiska tänkandet. Vi vet på en mängd områden hur resurser skulle kunna omdirigeras för att försörjningsproblem skall ordnas; vår teknik börjar visa oss på nya försörjningssätt, protein ur petroleum och liknande. Och TV och andra kommunikationsmedel har nästan redan gjort oss till EN värld, där inga avstånd längre är större än sekunder eller timmar.

På denna mörkertröskel, som vi själva byggt, står vi och anar ljuset. Och för att aningen och längtan skall få konkretare uttryck, få hjälpmedel och insikter, menar jag att det är så viktigt att visa folk vad vi de facto börjar veta i dag, vilka nya forskningar vi inte får smita ifrån för vårt växandes skull. Och enkelt summerat är det då att visa att skilda forskningar inte är oförenliga trådar som bara leder till ett rörigt nystan, utan att det bakom ett bitvis upplevt kaos finns ett Logos, att vi alla är delar av samma oändliga lapptäcke, energikombinationer i och av samma Energi och

att denna energi aldrig kan försvinna, bara omvandlas, i oändliga variationer.

Det TV-utbud jag nyligen svarat för, har känts oerhört väsentligt att få föra fram. Det var en repris på Ruth Dahléns kosmiska glimtar, "Mystik eller verklighet" hette det programmet. Det var min egen livsåskådningsdebatterande film "Tro, hopp och kärlek", och det var programmet om reinkarnationsforskningen "Först dö och sedan...". Just den forskningen är nog det allra viktigaste att uppmärksamma i dag. För den dag vi förstår att återfödelse är ett faktum, den dagen ändras på väsentliga punkter en massa synsätt. Odödlighetsbegreppet och lagen om orsak-verkan — som ni sår får ni skörda — karmalagen, är de två stora sesamnycklarna, som mänskligheten nu behöver.

— Det finns ju många religioner att välja på för en sökare. Tror du att sanningen finns hos någon av dem?

— Ja, enklast uttryckt ser jag de olika religionerna som olika dialekter av samma språk, som människor på olika utvecklingsnivåer och platser har behövt under olika perioder. Som allt annat i tillvaron bygger vi också här på kontrastprincipen. Det vill säga kände vi inte mörkret, skulle vi inte kunna uppskatta eller fatta ljuset. För att nå vetande måste vi känna dess motsats tro, för att nå ett självständigt tänkande måste vi ha ägnat oss åt auktoritetsbundenhet. Alla de stora religionerna har materialiserats via en stor inkarnation, en verklig Homo Sapiens, ett gudomligt sändebud om man så vill, som förmått uppenbara Sanningen i den tappning människor behövt och orkat bära. I dag upplever vi över hela världen en kyrkornas kris då religionernas språk mer och mer framstår som alltför dogmatiskt uppbyggda. Kärnan i dessa religioner är identisk, språken tema med variationer. Morgondagens språk

kommer att kunna kallas andlligtvetenskapligt, och det negerar ingenting men placerar utvecklingsskede, upptäckter och synsätt i sina sammanhang. Jag menar att det språket finns, redan nu. I den danske vismannen och författaren Martinus stora verk "Livets bok" har jag funnit alla de krav på logik och allkärlek som jag sökt.

— Kan du ge en kort beskrivning av den livsåskådning du har?

— Ja och nej. Det intressanta är i och för sig att få utveckla sitt synsätt och försöka beskriva hur man ser trådar och företeelser tangera varandra, gå ihop, komplettera. Men det tar sin rundliga tid. Så om jag skulle försöka mig på en oerhörd koncentrerat av min livsåskådning, så blir det väl ungefär så här.

Livet ÄR. Sen kan detta Något som existerar kallas den femte dimension vilken innesluter, genomtränger allt, världssjelen, Gud, Allenergin eller vilken term vi nu vill använda. Vi är alla detta oändliga Något, vi är alla ett individuellt något, en Någon, med manifestationsmöjligheter. Detta levande väsen är alltid relaterat till andra levande väsen men samtidigt absolut unikt. Att leva är att uppleva, och genom den kontrastprincip, den hungermättnadsprincip som därigenom är inbyggd i tillvaron, för väsendet sig självt från utvecklingssteg till utvecklingssteg genom spiralkretslopp till spiralkretslopp, genom mikro-, mellan- och makrokosmos, genom fysiska och psykiska världar i all oändlighet.

Det är så att säga det "större" synsättet. Allt det jag sedan ser som länkar i denna stora kedja, det språkbruk jag funnit mest betecknande, adekvat och för mitt synsätt mest uttrycksfullt, det lånar jag av Martinus. Här vill jag passa på att framhålla att det på intet sätt existerar någon Martinus-rörelse eller någon sekt som man bekänner sig till. Fjärran det. Martinus säger själv, att ta det av mitt arbete som du själv på olika sätt kan bekräfta som riktigt, som stimulerar dig eller inspirerar dig. Jag är mycket mån om att framhålla detta, då jag själv har ett oerhört behov av att "stå fri", inte upplevas som bunden till några dogmer, -ismer eller synsätt, baserade på olika grader av förnekelse eller bundna trosfunktioner.

— Du är ju vegetarian. Hur fick du idén till det?

— Det började väl för tolv—femton år sen, då jag var mycket aktiv idrottsman och så där i största all-

mänhet hade behov av att leva sunt. Rent vegetariskt tänkte jag väl inte då, men mycket i grönt. Men så småningom, när vissa synsätt började dras samman för mig och en livsbild tonade fram, så framstod det vegetariska levnadssättet som självklart. Som bas har jag då ickevålds-principen, som jag menar det gäller att manifestera på så många livsområden som möjligt. Det är väl nu åtta år sen jag definitivt blev vegetarian, och jag kommer definitivt så att förbli. Det är för övrigt en utmärkt utgångspunkt för livsåskådningsdiskussioner. Man behöver sällan själv börja någon argumentation vid ett matbord. Frågan kommer ofelbart, varför man inte äter kött eller fisk och det ger ju ständigt små möjligheter att byta synpunkter om livsmedelssituationen i världen, i synnerhet om tiotalet år, med hänseende på vattenbrist, proteinuttag och därmed över till frågorna om globala resursfördelningar, kollektiv moral, världsfederativa tankar o.s.v.

— Har du någon favorit bland idealister, författare, konstnärer, böcker, dikter, aforismer etc.? Något älsklingscitat?

— Det där med favoritskap är alltid svårt att svara enkelt på. Det finns givetvis en massa människor som man på olika sätt beundrar och stimuleras av, och då tänker jag ingalunda främst på kända namn, stora författare och konstnärer. Hur många fantastiska vardagsmänniskor finns det inte lite överallt som genom handling, några ord eller en blick haft så mycket att ge. Men medan jag formulerar dessa ord tränger två citat på, och dem släpper jag gärna fram såsom ord som gett mig mycket liksom deras upphovsmän har inspirerat mig på många och olika sätt.

De första har Einstein som upphovsman. Han har sagt ungefär så här: "Jag böjer mig i ödmjuk vördnad för den skapande intelligens jag förnimmer bakom alla livsyttningar."

Hjalmar Gullberg har skrivit de här små fantastiskt viktiga dikt-raderna:

"Byta ett ord eller två gör det lättare att gå.

Alla mänskors möte borde vara så."

— Vad vill du — som konstnär/idealist/opinionsarbetare — arbeta för?

— För en del är det kanske bekant att jag en hel del blandar mig i skilda debatter om angelägna, all-

männa samhällsproblem i dag. Det är debatter som ofta benämns politiska. Det känns angeläget att få bidra till upplysning om och ifrågasättande av det vi kallar dagens verklighet. Men det är i dessa debatter och dessa synsätt som är förhärskande i dag, som jag känner det så oerhört väsentligt att föra in det stoff jag lite patetiskt och i brist på bättre ord just nu kallar "glimtar från morgondagens värld", det vill säga de begrepp som jag inledningsvis antytt. Alltså bana väg för reinkarnationsforskningen, för de nya energibegreppen, de perspektivprinciper vi har att uppmärksamma. Får jag sluta med slutrepliken i min film "Tro, hopp och kärlek"? Den lyder så här:

"Den tid vårt klot funnits till kan symboliseras av en bok om femhundra sidor. Den tid människan funnits på jorden är identisk med den sista bokstaven på den sista sidan i denna femhundrasidiga bok! Lever vi i den tid då punkten skall sättas? Eller är vi de första att forma en ny bokstav? Jag tror på början till ett nytt ord."

FLODEN

Som ett silverband
rinner min flod genom dalen
drömflyktig
aningsmåttad
försänkt i sig själv
såsom en lärjunge till Buddha —
prisad av de törstande och älskad
av alla.

Som ett silverband rinner floden...
Jag känner inte platsen,
där den mynnar,
men jorden gör det
och stenarna och de guldkimrande
sandkornen.

Blommorna vid stranden viskar det
till smaragdödlan, innan hon kryper
till sin håla.
Vinden viskar det till oleanderträden
och stjärnljuset till savannen.
Svara mig ni, som vet...
Vart flyter min flod?

Ingeborg Jonsson

PARAPSYKOLOGI I SOVJETUNIONEN

Av Birger Qvarnström

Att parapsykisk forskning omfattas med påfallande stort intresse i Sovjetunionen och inom östblocket på det hela taget visste man förut men får det ytterligare bekräftat genom ett omfångsrikt arbete som nyligen utgivits med titeln **Psychic discoveries behind the iron curtain** (Prentice-Hall international, N. Y. 1970). Boken bygger på ett massivt stoff som samlats av två kvinnliga journalister, Sheila Ostrander och Lynn Schroeder, under en parapsykisk upptäcktsresa i Ryssland, Tjeckoslovakien och Bulgarien sommaren 1968. Material och litteraturhänvisningar har tydligen även brevledes generöst ställts till deras förfogande av forskare i respektive länder. Det är ett färgstarkt reportage som rullar upp en högst egendomlig bild och ger intima glimtar av vad som sker bakom den östeuropeiska forskningens kulisser än flertalet andra meddelanden som nått läsare i väst.

Man får ta del av de senaste försöken med telepati och klärvoajans, psykokinesi och slagruta. Man lär känna en rad framstående forskare och medier — t. ex. polacken Wolf Messing som sägs ha övertygat Stalin om sina psykiska gåvor, Nelya Mikhailova som sätter kompassnålen eller föremål i rörelse på avstånd, Pavel Stepanek som visat fantastiska ESP-test både i sitt hemland Tjeckoslovakien och i Amerika där han, liksom sin vetenskaplige upptäckare biologen Milan Ryzl, för närvarande är bosatt, Karl Nikolaiev vars hjärna tycks vara mottaglig för de avlägsnaste telepatiska signaler, Rosa Kuleshova som "ser" med fingrarna, och många andra. Mer eller mindre bisarra och sensationella teorier och hypoteser diskuteras i anslutning till dessa skiftande fall. Vidare redogöres för sällsamma fenomen som brukar omtalas i ockultistisk och mystisk litteratur men som här presenteras från förment rationalistiska utgångspunkter och så långt möjligt försedda med vad man kan kalla vetenskapliga garantibevis. Hit hör vad som sägs om den mänskliga auran och astralkroppen, som här går under benämningen "den biologiska plasmakroppen".

Det kan ju inte komma ifråga att referera ett så stort arbete, men några av de intressantaste tankelinjerna skall i det följande belysas.

Aurafenomenet omtalas av gammalt i mystisk litteratur. Det beskrivs som en utstrålning från den mänskliga organismen av skiftande färg alltefter vederbörandes andliga status och utveckling. För att kunna uppfatta detta färgspel krävs det en särskild sensitivitet eller vissa yttre anordningar.

Intresset för fenomenet upplevde en renässans i förra hälften av 1800-talet, inte minst genom den betydande kemisten och geologen Karl von Reichenbachs undersökningar. Reichenbach ville — bl. a. med hjälp av "sensitiva" — visa att alla kroppar i enlighet med sina kemiska och elektriska egenskaper utsänder "odiska strålar", något som särskilt gäller magneter, kristaller och den mänskliga kroppen. Jöns Jakob Berzelius, den store kemisten, sammanträffade med Reichenbach i Karlsbad 1845 och tog del av hans idéer och experiment som han framlade för Kungl. svenska Vetenskapsakademien i en årsredogörelse 1846. Reichenbachs experiment kunde inte vederläggas och inte heller bekräftas och föll snart i glömska. Samma öde drabbade senare forskares försök att verifiera hans teser och mediernas och sensitiva personers ständiga försäkringar att de ser sina medmänniskor omgivna av ett mångfärgat skimmer som reflekterar deras moraliska egenskaper och hälsotillstånd hänvisades till de absurda inbillningarnas område.

Om man får tro den här aktuella boken har den sovjetiska forskningen kastat ett nytt och överraskande ljus över problemet. En uppfinnare, Seymon Kirlian, har efter arbeten som pågått ända sedan 1939 och inbragt honom inte mindre än nio patent, lyckats konstruera en "högfrekvenskamera", försedd med optiska instrument och mikroskop, som gör det möjligt att ta färgfoton av auran eller också betrakta den direkt genom mikroskoplinsen som är ansluten till kamerans högfrekvensgenerator. Hur uppfinningen i detalj fungerar omges med viss hemlighetsfullhet.

Låt oss anta att en person för in handen i det högfrekventa fältet. Man kan då med hjälp av den optiska utrustningen iakttä ett mycket intressant skådespel. Det är, sägs det, som att bevittna ett fyrverkeri. Något äger rum i handen. I vissa delar av handen syns små dimmiga moln. Mot en bakgrund av guld och blått framträder mångfärgade ljus som glimmar och blänker, slocknar och åter tänds. Denna sällsamma illumination, som tycks följa ett lagbundet mönster, gör ett nästan överkligt intryck.

Metaller, blad från växter etc. har sina egna specifika energimönster. Ett livskraftigt blad visar en dynamisk energi som hos det vissnande bladet är försvagad och hos det döda bladet är helt obefintlig.

En annan viktig iakttagelse: Placerar man ett levande blad i det högfrekventa fältet, ser man blixtrande energipunkter spridda över hela bladet och en ljusaura längs bladets yttre konturer. Skär man bort t. ex. en tredjedel av bladet och betraktar den återstående delen under samma villkor som förut (dvs. via mikroskopet) finner man att bladets hela energimönster och yttre konturer finns kvar som om bladet vore helt oskadat. Den avlägsnade delen av bladet är alltså representerad av sin fantomartade motsvarighet, av ren energi i någon form.

Samma förhållande kan konstateras om en person förlorat ett finger eller ett ben. Bilden av energikroppen visar ingen motsvarande förändring, benet eller fingret finns kvar. Däremot speglas sjukliga symtom hos levande organismer i auran beskaffenhet långt innan de konstaterats på det vanliga fysiska planet.

Under 1960-talet har undersökningar grundade på Kirlians metod fullföljts vid forskningscentra på olika håll i Sovjetunionen, kanske mest energiskt vid universitetet i Kirov cirka 30 mil norr om Kazan.

Om det finns en synlig bärare av livsenergin som genomtränger den fysiska organismen — vad är då denna energikropp närmare bestämt?

Biologer, biokemister och biofy-

siker vid universitetet i Kirov har gjort mängder av experiment med växter, djur och människor och ingående studerat "Kirlian-effekten", dvs. manifestationerna av energikroppen eller, som det heter på engelska, the double. Den beskrivs som en elementär plasmalik konstellation sammansatt av joniserade elektroner och möjligen andra partiklar. Vidare fungerar den som en enhet och alstrar sina egna elektromagnetiska fält och är basen för biologiska fält.

År 1968 kungjorde sex ansedda forskare på grundval av dessa undersökningar att allt levande — växter, djur och människor — inte bara har en fysisk kropp bildad av atomer och molekyler utan också en motsvarande energikropp som de kallar den biologiska plasmakroppen. En närmare beskrivning återfinnes i en avhandling med titeln **The biological essence of the Kirlian effect** (Alma-Ata, 1968). Man kan där inhämta att den på Kirlian-bilderna synliga bioluminiscensen orsakas av bioplasma (plasma = joniserade partiklar) och inte av organismens elektriska tillstånd. Ett av de mest framträdande dragen i denna vibrerande energikropp är dess specifika organisation och form. Inom energikroppen har processerna sina egna invecklade rörelsebanor, helt olika den fysiska kroppens rörelsemönster. Energikroppens biologiska plasma är specifik för varje organism.

Även frågan om källan till den bioplasmiska energin anser sig de sovjetiska forskarna kunna besvara. Det är syret i den luft vi inandas. Andningen laddar hela den bioplasmiska kroppen och förnyar den vitala essensen. Det är samma lärdom som inskärpes i indisk yoga-filosofi, där vikten av riktig andning betonas för att förse kroppen med livskraft, prana. Det framhålls också att olika färger övar inflytande på bioplasman.

Om här relaterade iakttagelser visar sig riktiga, öppnar de givetvis perspektiv av betydelse för biologi, medicin m. fl. områden. Framför allt är de teoretiskt viktiga ur parapsykologisk synpunkt. De riktar blicken tillbaka i tiden och ställer den långa raden av äldre experimentatorers försök i ny belysning, samtidigt som de ger den moderna forskning som inte är bunden av konventionella lärda fördomar, nya uppslag att undersöka ovanliga fenomen. Många tecken tyder på att parapsykologien för närvarande är

på väg in i ett utvecklingsskede med vyer som kommer att ge ny kunskap om oss själva och våra relationer till den värld vi lever i.

En erinran härom har man redan i det f. n. så intensiva studiet av s. k. förändrade medvetenhetstillstånd (altered states of consciousness, förk. ASCs) och det i samband därmed nyväckta intresset för den företeelse som är känd under namnet utomkroppslig upplevelse (out-of-the-body experience). Den består som bekant i att individen har känslan av att se sig själv och sin närmaste omgivning från en blickpunkt utanför kroppen, som om medvetandet lämnat sitt fysiska centrum. En betydande litteratur i ämnet har sett dagen de senaste åren; och inom kort kommer professor Charles T. Tart vid University of California, Davis, att ge ut en studie grundad på hundratals nya

EN DÖDSDÖMDS HISTORIA

(forts.)

amerikanska tidskriften **Time**. Där berättades om en indisk guru i vår tid, bosatt i Kalifornien. Han var gammal och kände att hans stund var inne. Då bjöd han sina vänner till fest. Själv åt han bara några gröna bönor och ett par jordgubbar. Han reste sig från bordet, höll ett tal och tackade för all den vänskap och godhet han mött. Och så lät han sitt hjärta stanna och sjönk död till golvet.

Jag vet att denna berättelse stod i **Time**, behandlad som referat av en faktisk tilldragelse. Om det verkligen hände på det skildrade sättet undandrar sig min kontroll. Men jag tror att det mycket väl skulle kunna vara sant. Detta är vad jag menar med herravälde över döden. Och jag undrar om inte Kristus var en stor, måhända ouppnådd Mästare i denna "konstart" — ars moriendi.

Anne säger att hon skall söka upp några lärare i österländsk medita-

tion som verkar i den stad där hon bor. Hon vill be dem lära henne så mycket hon ännu har möjlighet att fatta och praktisera. Kanske kan detta också komma att hjälpa henne, så att slutet av hennes liv blir rofyllt.

Vill Ni ha information om **elixiret**, den 250-åriga "Haarlem healing oil", skriv till

Harald Schubert,

S:t Eriksgatan 109, 113 31 Stockholm

ENGELSKSPRÄKIG LITTERATUR

UFO, OCKULTISM, ESP ETC.
500 boktitlar lagerföres varav c:a 100 i pocket. Ytterligare c:a 3000 kan anskaffas.

Postorderbokhandeln

EDISTA

Fack 3

180 10 ENEBYBERG

Alltmer populära

manastrålände

LAPIS LINGUA

den mexikanska, tjugigt turkosskimrande

"TUR-smyckestenen"

från Sierra Madres inre — se SÖKAREN nr 1, 1964! — lovordad av framstående psykometriker och pendelspecialister, kan erhållas genom H. Schubert, S:t Eriksgatan 109, 113 31 Stockholm Va. Tel. 33 19 32. Många positiva uttalanden om L. L. finns av lyckliga ägare.

HELANDE GENOM KRISTEN VETENSKAP

Av Nordfrid och Helga Moersberger

Helandet i Kristen Vetenskap är direkt förbundet med frågan "Vad är sanning?". Det är ett återställande av människans ursprungliga andliga helhet, hennes andliga harmoni. Det har därför ingenting att göra med känslöextas, blind tro eller kvacksalveri. Helandet i Kristen Vetenskap grundar sig helt på andliga lagar.

"Då förde de till honom en lam man, som låg på en säng. När Jesus såg deras tro, sade han till den lame: 'Var vid gott mod, min son; dina synder förlåtas dig.' Då sade några av de skriftlärde vid sig själva: 'Denne hädar.' Men Jesus förstod deras tankar och sade: 'Varför tänken I i edra hjärtan vad ont är? Vilket är lättare, att säga: "Dina synder förlåtas dig" eller att säga: "Stå upp och gå"? Men för att I skolen veta att Människosonen har makt här på jorden att förlåta synder, så stå upp' — sade han nu till den lame — 'och tag din säng och gå hem.' Då stod han upp och gick hem." (Matt. 9: 2—7)

Var det ett mirakel som hade skett? Eller låg det en andlig lag till grund för en händelse som skulle kunna upprepas i dag om lagen vore kända? Redan i Gamla testamentet berättas det om liknande händelser. Vi kan t. ex. i Andra konungaboken läsa om hur Elisa botar Naaman från spetälska — för att endast ta ett exempel. Vid närmare studium finner vi, att Jesu lärjungar botade på samma sätt som sin Mästare. Petrus och Johannes botade en krympling som satt vid helgedomens port. (Apg. 3: 2—8) Detta är åter endast ett exempel bland många. Paulus, som inte från början var bland Jesu lärjungar, bevisade att den giftiga ormens bitt inte kunde skada honom. (Apg. 28: 2—6) Helandet genom enbart andliga medel fortsatte även efter den tid då apostlarna levde. De första kristna botade sjukdomar av de mest skilda slag. Härom berättar bl. a. Justinus Martyren (ca 110 — 165 e. Kr.), Irenaeus (född ca 130 e. Kr.), Tertullianus (ca 160 — 230 e. Kr.). Se även *Writings of the Ante-Nicene Fathers*.

Återigen kan vi ställa frågan: Rör

det sig om mirakel eller om andliga lagar? Svaret kom till Mary Baker Eddy, som från tidiga barnår hade ägnat ett ovanligt intresse åt Bibeln och där beskrivna helanden. År 1866 låg hon svårt sjuk efter en olyckshändelse. Hennes vänner trodde inte att hon skulle överleva. Hon bad då om sin bibel som hon öppnade vid Matteusevangeliet. Hennes blick föll på berättelsen om den lame mannen, som tidigare citerats. I det ögonblicket fick hon en glimt av den sanning som låg till grund för dessa bibliska helanden. Hon själv skriver om detta: "Allteftersom jag läste dagades den helande Sanningen för mitt sinne... Under denna korta upplevelse fick jag en glimt av det stora faktum jag sedan försökt göra klart för andra, nämligen att Liv är i och av Ande och

att detta Liv är tillvarons enda verklighet. Jag lärde mig att den dödliga tanken utvecklar ett subjektivt tillstånd som den benämner materie, varigenom det sanna begreppet om Anden utestängs. I själva verket är Förnuftet och människan odödliga... kunskap som vunnits från det dödliga sinnet är illusion, villfarelse, motsatsen till Sanningen; därför kan den inte vara sann." (Miscellaneous Writings, sid. 24) Hon reste sig, klädde på sig, och gick in i nästa rum, där hennes vänner var församlade och sorgsna inväntade hennes död. Under de närmaste tre åren forskade hon i Bibeln för att finna den lag som låg till grund för Jesu helanden. Hennes upptäckt blev sedermera känd under namnet Christian Science (Kristen Vetenskap).

Mary Baker Eddy, upptäckaren och grundaren av Kristen Vetenskap (Christian Science) samt författare till läroboken "Vetenskap och hälsa med nyckel till Skriften".

Vi ser av detta att helande i Kristen Vetenskap är något mycket mer än att bara finna bot för en fysisk åkomma eller övervinna personliga disharmonier. Dess syfte är att för det mänskliga medvetandet uppenbara människan som hon **verkligt** är, som Andens — Guds — åter- spegling, fullkomlig och harmonisk.

Men det finns väl nästan ingenting som av allmänheten har blivit så missuppfattat som orden "verklig" och "överklig" så som de används i Kristen Vetenskap. För att rätt kunna fatta vad som menas med dessa ord i olika sammanhang måste man veta att Kristen-Vetenskapare skiljer mellan det absoluta och det relativa. Den slutgiltiga Sanningen, det eviga, orubbliga, oföränderliga är det absoluta. Webster's Seventh New Collegiate Dictionary definierar det absoluta som "det som är fritt från ofullkomlighet". Det absoluta är "Guds rike (som är) invärtes i eder" (Luk. 17:21) som Kristus Jesus säger, alltså ett andligt tillstånd. Det absoluta är det slutgiltiga, "verkliga". Det relativa däremot är det som är tillfälligt, föränderligt, förgängligt. Det är en värld av surrogat, lögn, rivalitet, avund, hat och brist på vishet som skapas av okun- nighet och av olydnad mot den absoluta Sanningen. Till denna relativa värld hör också sjukdom, olyckor och disharmoniska förhållanden människorna emellan — allt som manifesterar brist på kärlek, brist på vördnad för allt liv, vanvettig vrede, brist på kunskap, klarsynthet och vishet. Ingen Kristen-Vetenskapare förnekar att dessa onda fenomen äger verklighet för den som underkastar sig dem — men han förstår samtidigt att det endast rör sig om en **relativ** verklighet. I det absoluta — i den gudomliga visheten och Kärleken — finns det varken brist på vishet eller brist på kärlek, och därför finns där varken sjukdom, olyckor eller nöd. "Overkliga" är dessa således i det **absoluta**, i Gud. Ständig gemenskap med Gud, med det absoluta, befriar från slaveri under det relativa och ger skydd. Kristus Jesus botade de sjuka, stillade stormen och mättade de hungrande. Han bevisade att farsoter, som för det mänskliga medvetandet var så verkliga, kunde övervinnas och utplånas. De har ingen förankring i Gud, det goda. Så länge människorna inte söker den andliga gemenskapen med Gud, med den absoluta Sanningen som ger dem herravälde över onda impulser, kommer de att drabbas av sjukdom, olyckor och

andra svårigheter. Det kan emellertid konstateras, att Kristen-Vetenskapare i sin personliga erfarenhet har övervunnit sjukdomar och undgått olyckor och faror genom att ständigt rena sin tanke och följa Kristi Jesu lära om Guds herravälde över det onda — Andens herravälde över materien — det absolutas herravälde över det relativa.

Herraväldet över fenomenet "materie" är en väsentlig punkt när det gäller helande i Kristen Vetenskap. En Kristen-Vetenskapare erkänner endast Anden såsom **verklig** substans. Han förstår att materien inte är en fast massa utan i grund och botten ett mentalt fenomen. I dag håller även fysikernas begrepp om materie på att förändras. (Se även vår artikel i *Sökaren* nr 2, 1969, "Kristen Vetenskap".)

Att leda människorna bort från det fysiska — relativa — och fram mot den andliga verkligheten var Kristi Jesu syfte. När han t. ex. i Bergspredikan (Matt. 5—7) talade om sådana egenskaper som saktmod, rättfärdighet, barmhärtighet, renhet, fridsamhet och liknande, så visade han sina åhörare de egenskaper som utgör människans sanna, andliga jag. Det gäller alltså att bli medveten om detta verkliga jag med dess inneboende kraft och förmåga. När människan lever i överensstämmelse med dessa egenskaper, får hon uppleva varats harmoni. Den som på allvar studerar Kristen Vetenskap vakar ständigt över sitt tänkande för att utesluta allt som inte tillhör Guds, Kärlekens, universum, såsom fruktan, hat, avund, hämndlystnad, oärlighet, svartsjuka, vilket allt ligger till grund för många fysiska svårigheter och är människans värsta gissel. Sådana tankar ersätts genast med andliga sanningar. Man övervinner hat bl. a. genom att bli medveten om Guds — Kärlekens — allnärvaro. Man övervinner avund genom att bli medveten om Guds — Livets — allhet, där varken orättvisa, partiskhet eller brist förekommer. Att **leva** kristendomen innebär att ständigt sträva att bli medveten om det som redan är sant men tycks skymmas av de fem materiella sinnen felaktiga bilder. Att dessa sinnen är missvisande får vi dagligen bevis på. Ett flygplan som flyger långt borta förefaller att vara så litet att ingen människa skulle kunna få rum i det. Men vi har tränats till att rätta denna bild genom den kunskap vi äger. För det fysiska ögat ser det ut som om järnvägsskenorna på en rak sträcka gick

"Sanningen skall göra eder fria."

Jesus.

ihop på en punkt långt borta. Skulle vi tro denna bild skulle vi aldrig våga åka tåg. Men vår tanke är ständigt verksam för att rätta till felaktiga bilder genom en bättre kunskap om vad som är sant. Så lärde oss Kristus Jesus att vända blicken bort från vad sinnena uppfattar för att i stället erkänna som sant endast det andliga — verkliga — och på så sätt uppleva det. Detta är något som ständigt måste pågå, en pånyttfödelse om vilken Jesus talade till Nikodemus när han sade: "Om en människa icke bliver född på nytt så kan hon icke få se Guds rike." (Joh. 3: 3) Eller som Paulus uttrycker det: "I haven ju avklätt eder den gamla människan med hennes gärningar och iklätt eder den nya, den som förnyas till sann kunskap och så bliver en avbild av honom som har skapat henne." (Kol. 3: 9, 10) Orden "sann kunskap" pekar på lag och fakta, inte på antaganden eller blind tro. På Jesu tid åtföljdes denna lära av helanden. Även i dag åtföljs den av helanden.

Sammanfattningsvis kan sägas: Kristen Vetenskap syftar inte i första hand till att bota en fysisk åkomma utan till att förändra människans uppfattning om sig själv och sin skapare. När hennes syn på människan överensstämmer med sanningen, med verkligheten, blir helandet en följd av detta. Man skulle kunna säga att efter denna omvandling helandet inte längre kan undvikas. Att ständigt leva och handla i överensstämmelse med sin högsta förståelse av kristlighet kräver ständig vaksamhet.

Utrymmet här räcker inte till för att ens tillnärmelsevis ge en översikt av helandet i Kristen Vetenskap. Under de senaste 80 åren har ca. 45.000 vittnesbörd publicerats, utöver de tusen och åter tusen som ges varje vecka i Kristen Vetenskaps kyrkor runtom i världen. Några få exempel kan ge en antydning om helandets omfattning.

Mary Baker Eddy, som upptäckte kristendomens Vetenskap, började tidigt att bevisa de sanningar hon upptäckte. Vid ett tillfälle, då Mrs. Eddy bodde i Boston, blev en vanskapt och ofärdig man, som inte kunde bruka sina armar och vars ben var förvisnade, helad genom

den Sanning som uppenbarades för Mrs. Eddy. Han måste skötas om och hjälpas med allt, ja, till och med matas. Varje dag, då det var vackert väder, drogs han i rullstol till Bostons stadspark, där han fick stanna en eller ett par timmar. En dag då Mrs Eddy gick genom denna park, som är belägen mitt i Boston, såg hon mannen sitta i sin rullstol och talade med honom. Hon talade om Kristus och förklarade för honom sanningen om hans tillvaro. Han kände att hon hade hjälpt honom, och dag efter dag hoppades han att åter få se henne i parken. Hon återkom och talade med honom i samma ämne, och denna gång blev han fullständigt helad. Långt efteråt berättade en släkting till honom om hans helande i ett brev, som publicerades i veckotidskriften **Christian Science Sentinel** för den 18 juli 1908. (Ur: **The Herald of Christian Science**, Skandinaviska upplagan, januari 1937, sid. 18—19.)

I Kristen Vetenskap ges ingen medicinsk behandling, det ställs ingen medicinsk diagnos och det förekommer ingen medicinsk rådgivning. Kristen-Vetenskapare uppskattar de goda motiv som driver många läkare till att göra betydande insatser, motiv som röjer stor människokärlek. Kristen-Vetenskapare ger varje människa frihet att själv välja den helandemetod hon tror på. De anser emellertid att ingen människa bör tvingas att underkasta sig en medicinsk metod för botande av sjukdom, om denna metod strider mot hennes iakttagelser och bevis till förmån för en andlig helandemetod. Medan läkarvetenskapen söker bota en fysisk kropp söker Kristen-Vetenskapare finna problemets innersta orsak, som de har upptäckt alltid är mental. Helande i Kristen Vetenskap är som tidigare påpekats en följd av andlig pånyttfödelse. Att denna omvandling eller pånyttfödelse kan försigå även när människan i fråga står under medicinsk observation visar följande händelse. W. F. W. Wilding, en framgångsrik brittisk kirurg berättar själv om detta helande, och han har sett flera sådana helanden genom Kristen Vetenskap bland sina patienter. Här hans egna ord: "En ung man hade ungefär två år lidit av en traumatisk åkomma i knäleden. Leden hade blivit alldeles för stor, och dess olika delar var inte mycket mer än en mjuk, svullen massa. Kirurgerna vid det sjukhus han besökte sade att enda botemed-

let var att ta bort hela leden, så att de friska övre och nedre delarna av lemmen kunde växa ihop, men han skulle då få ett stelt ben som var flera centimeter för kort. Vi kirurger ansåg att detta skulle vara en lyckad praktisk lösning, men patienten kände att han skulle vilja behålla hela sin lem och vände sig därför till dem som visste att det fanns hopp för honom. Han konsulterade en praktiserande i Kristen Vetenskap och blev på ort och ställe fullständigt helad. Jag undersökte personligen knäleden både dagen före och dagen efter detta helande och kan intyga att det fullständiga helandet var resultatet av en enda behandling i Kristen Vetenskap." (Ur: **Christian Science, Its Encounter with American Culture**, © 1958, Robert Peel. Översatt med vederbörigt tillstånd.)

Det bör påpekas att ingen medicinerings förekom i detta fall, endast medicinsk diagnos genom kirurgen. En Kristen-Vetenskapare kombinerar inte medicin med andliga metoder. Den vars medvetande är fyllt av tro på den relativa — materiella — världsbilden kan inte uppfatta den absoluta — andliga — sanningen förrän det relativa har försvunnit och det verkliga framträtt. Likaså förekommer ingen handpåläggning eller smörjelse med olja eller dylikt. Det bör emellertid påpekas att Kristen-Vetenskaparna är laglydiga. Om landets lagar föreskriver t. ex. karantän vid vissa smittosamma sjukdomar så lyder Kristen-Vetenskaparna dessa föreskrifter.

På 50-talet gjordes en sammanställning av 500 vittnesbörd om helanden genom Kristen Vetenskap, vilka publicerats under 4 års tid enbart i månadstidskriften **The Christian Science Journal**. Bland dessa uppräknas här några av de fall där läkare ställt diagnos: 4 fall av cancer, 8 fall av helande från tumör, 21 fall av benbrott, 7 fall av lunginflammation, 7 fall av blindtarmsinflammation, 22 fall av hjärtsjukdomar, 21 fall av tuberkulos, 6 fall av astma samt från ett till tre fall av följande sjukdomar: difteri, blindhet, bukhinneinflammation, scharlakansfeber, stelkramp, polio, urinförgiftning, ledgångsreumatism, hjärnhinneinflammation, sockersjuka, gallsten, epilepsi, smittkoppar, pyorré, brock, dövhet, ryggradskrökning, gulrot, vattusot, luftrörskatarr, varbildning i munnen, slag-anfall m.m. (Ur: **Christian Science**,

Its Encounter with American Culture, © 1958, Robert Peel. Översatt med vederbörigt tillstånd.)

Kristen-Vetenskapare tar Kristi Jesu uppmaning på allvar: "Varen alltså I fullkomliga, såsom eder himmelske Fader är fullkomlig." (Matt. 5:48) Skulle Kristus Jesus ha sagt detta om det varit omöjligt för hans efterföljare att uppfylla det eller om människan saknade alla förutsättningar för fullkomlighet? Vid ett annat tillfälle sade han: "I skolen förstå sanningen, och sanningen skall göra eder fria." (Joh. 8:32) Kristen-Vetenskapare söker att finna sanningen — den absoluta Sanning som gör fri. Att tillbe Gud — Anden — är i sista hand att helt överlämna sig åt Sanningen. Detta kommer till uttryck i följande helande av en kvinna som vände sig till Kristen Vetenskap sedan doktorn hade meddelat att han inte kunde göra mer för henne. "Hon led av en invärtes växt, var helt blind och nästan fullständigt förlamad. Slutligen, halvt medvetlös, hörde hon sin make säga till den Kristen-Vetenskapspraktiserande som tillkallats: 'Om Kristen Vetenskap helar min fru, skall jag bli den bästa Kristen-Vetenskapare i er organisation.' Den praktiserande svarade: 'Säg inte det. Om Kristen Vetenskap inte är sanningen, vill ni inte ha den, även om den helar er fru. Om den är sanningen, vill ni ha den, även om hon inte blir helad.' Kvinnan förklarade senare: 'Frukten att dö lämnade mig plötsligt, när jag insåg att vad jag i själva verket behövde var att lära känna Gud bättre — att lära känna Honom sådan Han i verkligheten är — att lära känna sanningen.' Samma kväll blev hon fullständigt återställd." (Fru Lois B. Estey, Geneva, New York. Ur: **A Century of Christian Science Healing**, © 1966, The Christian Science Publishing Society. Övers. m. vederbör. tillst.) Många ögonblickliga helanden är en följd av att Sanningens ljus plötsligt strömmar in i den mottagliga tanken. Andra helanden sker som följd av en längre regenerationsprocess.

I denna artikel har vi endast ytligt kunnat behandla ämnet. Den som mer ingående vill studera Kristen Vetenskap hänvisas till boken **Vetenskap och hälsa med nyckel till Skriften** av Mary Baker Eddy. Den finns för studium, inköp och fri hemlåning på alla Kristen Vetenskaps lärum.

(© 1971, Moersberger)

Fil. dr. Henning Karström

VÄGEN TILL HÄLSA

VIII

NJUTNINGSMEDEL

Tobak, kaffe och te

Tobak, kaffe och te är vanbildande njutningsmedel, som lätt gör människan till slav under bruket av dem. Men även ur ren hälsosynpunkt sett är tobak och kaffe skadliga njutningsmedel inte endast på grund av att de innehåller de giftiga alkaloiderna nikotin och koffein, utan främst emedan tobaks- och kaffetjäran innehåller canceralstrande ämnen, som uppstår vid den höga temperaturen, då tobaken glöder och kaffet rostar. Som bekant är lungkräftan, som i vår tid ökar på ett skrämmande sätt, en direkt följd av den tilltagande cigarrettröknigen. Kaffedrickandet åter bidrar till förekomsten av kräftsjukdomar i andra organ och tedrickandet är skadligt för vår hälsa, eftersom te innehåller mer koffein och garvsyror än kaffe.

Professorn i farmakologi vid universitetet i Pretoria, Sydafrika, dr Douw C Steyn, framhåller vidare, att emedan det rostade kaffet innehåller canceralstrande ämnen och emedan både te och kaffe har en tendens att förorsaka hyperaciditet (för mycket syra i magsäcken), har det myckna drickandet av te och kaffe bidragit till att magkatarr, magsår, mag- och tarmkräfta blivit så allmänna i vår tid. (Sundhetsbladet nr 7, 1959, sid 23). — Dr Steyn framhåller även cola-dryckernas skadlighet på grund av att de innehåller koffein o a skadliga alkaloider.

I detta sammanhang vill jag nämna något om:

Stekning och rökning av födoämnen.

Vid stekning av animaliska och vegetabiliska födoämnen i fett, då temperaturen i stekpannan lätt stiger mycket högt, så att mörka, brända ytor bildas, uppstår alltid mer eller mindre mörka, tjärartade produkter. Vetenskapliga undersökningar har visat, att bland dessa produkter även finns något av s k polycykliska kolväten med canceralstrande egenskaper. Därför är det inte rådligt att äta mycket av födoämnen, som stekts vid hög temperatur. Kokad föda är alltid att föredra framom stekt.

Men vi älskar ju stekta rätter. Och naturligtvis kommer vi att använda sådana. Men låt oss då steka i någon växtolja, helst olivolja och vid något lägre temperatur, så att inga mörka, brända ytor bildas. Som tidigare redan anförts bör vi aldrig steka i smör.

Emedan all rök innehåller mikrosko-

piskt små droppar av tjära, i vilka även canceralstrande kolväten är närvarande, och emedan röken vid rökningssprocessen tränger in i de rökta födoämnen, bör vi inte äta mycket och regelbundet av dessa rökta produkter. Stekning vid hög temperatur förefaller dock att alstra mera av dessa canceralstrande kolväten än rökning.

"Alkohol"

är en mycket nyttig kemisk förening använd t ex såsom lösningsmedel och bränsle, men så snart den rinner ned genom strupen är den enbart till förbannelse." Med dessa ord har professor A I Virtanen, den finska nobelpristagaren i kemi, karakteriserat alkoholen.

Enligt undersökningar utförda vid olika laboratorier i världen har man kommit underfund med att en förvänd diet, särskilt förbrukningen av mycket socker, vitt bröd och köttföda, kryddor och njutningsmedel, alstrar begär efter alkoholhaltiga drycker både hos djur och människor.

Alkohol framkallar vitaminbrist

Om en bristfällig, vitaminfattig diet kan alstra alkoholbegär och sålunda indirekt öka alkoholkonsumtionen, har det även kunnat konstateras, att alkoholkonsumtionen å sin sida kan framkalla vitaminbrist hos människan.

År 1948 fann nämligen två forskare, Butler och Sarett, att efter alkoholintagning utsöndringen av tiamin och niacin, dessa viktiga B-vitaminer, i urinen ökade betydligt.

Redan flera år före dessa viktiga rön gjorda av Butler och Sarett talade professor Karl Myrbäck vid Stockholms universitet om för mig vid ett tillfälle år 1939, att hans undersökningar, vilka han utfört före det andra världskriget, visat, att tiaminhalten i urin efter alkoholintagning ökade enormt. Han framhöll, att även en måttlig alkoholkonsumtion hade denna märkliga effekt. Emedan professor Myrbäck aldrig publicerat dessa undersökningar, torde det vara på sin plats att i detta sammanhang nämna om dessa rön, vilka alltså blivit bekräftade av Butlers och Sarets senare gjorda undersökningar. År 1960 meddelade dr H Suomalainen, som är chef för Alkoholbolagets laboratorium i Finland, att även han kunnat bekräfta professor Myrbäcks viktiga rön.

Att alkoholkonsumtionen ökar utsöndringen av tiamin och niacin i urinen innebär, att dessa viktiga vitaminer genom alkoholens inverkan avlägsnas ur organismen. Oberoende av hur detta fenomen skall förklaras vetenskapligt, kvarstår det orubbliga faktum, att alkoholkonsumtion förorsakar en avsevärd minskning av kroppens vitaminförråd — alltså åtminstone i fråga om tiamin. Hur andra vitaminer förhåller sig till en alkoholintagning gäller det för den vetenskapliga forskningen att utreda.

Lider av tiaminbrist

Av det ovan anförda får vi en enkel och logisk förklaring till det sedan länge kända faktum, att alkoholister lider av tiaminbrist. Man har försökt förklara orsaken till detta på olika sätt, t ex genom att alkoholisten använder en vitaminfattig diet, att vitaminerna absorberas sämre i tarmen hos en alkoholist än hos en normal människa o. s. v., men mig veterligt har alkoholkonsumtionens "vitamin-tömmande" egenskaper ej tidigare beaktats. Emedan en bristfällig, vitaminfattig diet tydligen förorsakar alkoholbegär hos människan och emedan alkoholkonsumtionen i sig själv ytterligare utarmar organismen på åtminstone vissa vitaminer, kommer man i fråga om vården av alkoholister ofrivilligt att tänka på en dietterapi såsom ett effektivt botemedel mot alkoholismen som vållar så mycket elände, lidande och ekonomiska skador i nutidens samhälle.

Bot mot alkoholism

Emedan vitaminerna huvudsakligast produceras i växtriket och iakttagelser av vetenskapsmän och läkare tyder på, att även en äggviterik köttföda, särskilt om den bereds rikligt kryddad med salt, peppar, ättika och andra kryddor, tydligen framkallar alkoholbegär hos människan, har en vegetarisk matordning på många håll rekommenderats såsom en terapeutisk metod för att bota alkoholism.

Redan den genialiske tyske kemisten Justus von Liebig (1803—73) iakttog, att "de personer, som använde vegetarisk föda, ej var begivna på viner och starka drycker". Denna iakttagelse är så mycket märkligare som Liebig ansåg den äggviterika köttfödan som särskilt hälsosam för människan. Den kände amerikanske läkaren och nykterhetsmannen, dr J H Kellogg, som nämner denna

av Liebig gjorda iakttagelse, uppräknar vidare ett tjugotal personer, som blivit helt fria från sitt alkoholbegär genom att övergå till en vegetarisk matordning. Bl a nämner Kellogg, att en 32-årig kemist, som var alkoholist och som hade läst om Liebigs iakttagelse, blev helt fri från sitt alkoholbegär efter att under sex veckors tid ha använt en helt vegetarisk diet.

Professor Hans Eppinger, som i slutet på 1930-talet var chefläkare vid första medicinska kliniken i Wien, och som ingående undersökt den vegetariska råkostens inverkan på olika sjukdomstillstånd, betonar med eftertryck, att den vegetariska kosten, och särskilt råkosten, har en utpräglat törstsläckande verkan. Den reducerar behovet av dricksvatten samt dämpar begäret efter alkoholhaltiga drycker. (Jmf Vegetarianen, nr 1—2, 1965, sid. 9.)

Den kände tyske läkaren, professor Alfred Brauchle, har även betonat, att den vegetariska kosten avlägsnar begäret efter alkoholhaltiga drycker. Han skriver: "Kampen mot alkoholen måste därför börja med en kostreform."

Kryddornas negativa roll

Den bulgariske nykterhetsmannen, dr Kh Neytcheff, som vid den tjuogoandra internationella nykterhetskongressen i Helsingfors i augusti 1939 höll ett föredrag om "Alkoholen och människans näring", framhöll även kraftigt i sitt föredrag, att en riklig användning av köttföda, särskilt då den bereds mycket kryddad, skapar alkoholbegär. Neytcheff anför vidare i sitt föredrag, att hans under tjugو års tid gjorda iakttagelser och erfarenheter tydligt visat, att utan vegetarisk matordning ingen säker bot finns mot alkoholismen. Han framhåller vidare, att villkoret för att en alkoholist skall bli helt och säkert frigjord från sitt alkoholbegär är:

- En strikt vegetarisk matordning.
- Riklig användning av vegetabilier och frukt, så vitt möjligt även i rå form.
- Avhållsamhet från kaffe, te, raffinerat socker och choklad.
- Vistelse ute på landsbygden och kroppsarbete.
- Avhållsamhet från alkohol och tobak.

Den kända amerikanska författarinnan Ellen G White skriver om kostens inverkan på alkoholbegäret:

"Mången som inte skulle göra sig skyldig till att på sitt bord placera viner eller starka drycker av något slag, dukar likväl fram rätter, som alstrar en så stark törst efter alkoholhaltiga drycker, att det är nästan omöjligt att motstå begäret efter dem. Förvända vanor i fråga om mat och dryck förstör hälsan och bereder vägen för dryckenskap."

En mera ingående redogörelse om die-

tens betydelse för alkoholbegäret har ingått i Vegetarianen nr 4, 1966, sid 16.

Medicinmissbruket i vår tid

Det finns många goda och nyttiga och värdefulla läkemedel i vår tid, t ex vitamin- och hormonpreparat, olika sera, antibiotica o s v, vilka — använda på ett förnuftigt sätt — varit till stor välsignelse för mänskligheten. Men det är mot vår tids tilltagande produktion och missbruk av allehanda mer eller mindre skadliga farmaceutiska preparat, som många läkare starkt opponerar sig. Sålunda skriver bl a den berömda schweiziske läkaren

BREV

Sven Magnussons egen spalt på sista sidan i Sökaren läser man alltid med intresse, därför att han där ärligt delger oss sin uppfattning av olika företeelser. I nr 1, 1971, finns både positiva och mindre positiva omdömen om den livsinställning som benämns teosofi.

— — —

Vad man måste invända mot är uppfattningen, att t. ex. Blavatsky, Besant och Leadbeater betraktas som "lärofäder". Det slående är just, att det inom teosofin finns varken dogmer eller lärofäder! Ett uttryck för detta är att man inte skall läsa teosofi i hopp om att få del av någon slutgiltig sanning om tillvaron — ingen människa kan ge något sådant till en annan — utan endast för att se i vad mån det lästa kan leda en i riktning mot sanningen. Och det är då också klart att det vi menar med teosofi inte inskränker sig till vad dessa tre uttryckt. Att definiera dr Besant som "dif-fus och overderhäftig" kan inte vara välgenomtänkt. Annie Besant var en i högsta grad framstående kvinna, som inte bara bröt med allt som betecknades som vederhäftigt på hennes tid (gick ur den engelska statskyrkan t. ex.), kämpade för social rättvisa i främsta ledet, lämnade den materialistiska-socialistiska åskådningen vid mötet med H. P. Blavatsky och teosofin för att slutligen ge all sin kraft åt i första hand Indiens frigörelse som grundare av "Indian Home Rule League" 1916. Hon lade också grunden till modernt indiskt universitetsväsen och promoverades till hedersdoktor i Benares 1921. I Indien vördas och älskas denna modiga engelska allttjämt, därför att hon väckte det indiska medvetandet om den egna kulturens värde till liv. Hon kan ännu med behållning läsas, hon är klar och redig. Men varken hon eller någon annan teosofisk författare skall sättas upp som auktoritet; då blockeras vägen till egen egen förståelse inifrån. Beträffande H. P. Blavatskys författarskap är det svårtillgängligt och osystematiskt och

Paul Tournier i sin bok "Sjukdom och livsproblem" (sid 146) följande: "Även de bästa terapeuter, de som bäst känna till sitt medicinska material, har inte upphört att protestera mot det uppenbara missbruket av medikamenter, som rasar i vår tid. Detta läkemedelsmissbruk är intet annat än en direkt följd av den vetenskapliga hedendomen, av vår nuvarande världs moraliska tillbakagång och många läkares föga idealistiska syn på sitt yrke." Vi bör därför undvika att vanemässigt använda medicin, som inte är absolut nödvändig för oss. Jmf Sundhetsbladet, nr 10, 1965, sid 12.

kräver mycket av den som vill tränga in i det. Hennes huvudverk, Den Hemliga Läran, upplever för närvarande en re-nässans i det att den är föremål för intresse vid åtskilliga utländska universitet. Jag vill gärna medge, att en del teosofisk litteratur är tidsbunden — men vilken litteratur är inte det?

Det är självklart att man kan känna sig mindre dragen till en persons författarskap, men det behöver inte bero på att detsamma är t. ex. overderhäftigt utan kanske på att det inte möter ens egna behov.

S. M. säger att satsen "teosofi är gudomlig kunskap" är honom främmande, han vill hellre uppskjuta sitt omdöme och röra sig enbart med möjligheter. Därmed har han givit ett gott uttryck för den teosofiska inställningen! Ordet teosofi kommer från grekiskan och kan översättas med gudomlig visdom; ett annat uttryck kunde vara Den Universella Principen, som är inneboende i allting. Men ingen teosof gör anspråk på att framlägga något absolut och slutgiltigt i sådana ting; i bästa fall kan det som sägs hos den lyssnande uppväcka något litet mer av förståelse för denna universella princip och dess mångfald av uttryck.

Det bör tilläggas, att med gudomlig visdom (alltid i relativ mening) avses en insikt, som människan blir delaktig i inte genom enbart intellektuell övning utan genom en förening av studier, meditation (eftertanke) och liv. Till skillnad från sådant sökande som går efter känslomässiga linjer och för till "känslor och stämningar" förordar teosofin en träning av tankeförmågan, som bas för insikten, visdomen.

Tyvärr är det ganska vanligt — även bland dem som intresserar sig för teosofi — att man drar slutsatser om teosofins värld utan att ha ordentligt tagit reda på vad som sker där. Den som något närmare sätter sig in i verksamheten inom Teosofiska Samfundet under senare tid finner bl. a. att där finns forsk-

BOKRECENSIONER

CIVILISATION TILL DÖDS

Chefen för Naturhistoriska museet i Göteborg, Bengt Hubendick, har samlat flera av sina artiklar från Handelstidningens tredje sida i en bok med titeln *Civilisation till döds* (Zindermans, capris 30 kr). I trettiotvå avsnitt om balansen i naturen ger han en inblick i vad forskarna kommit fram till — och vad som ännu inte kan förklaras. Det blir många tillfällen att visa hur människans ingripanden stör de fint avvägda systemen och rubbar balansen, vilket blir katastrofalt på lång sikt.

Kapitelrubriker som *Global kläffingrihet, Kanske en katastrof och Intelligens — naturens största missgrepp* ger klart besked om hur en biolog betraktar vad som nu sker världen över. Intelligensen härskar, medan visheten, den förnuftiga anpassningen till den naturliga miljön och ett lugnt framåtskridande totalt trängts undan. Strävan efter kortsiktiga mål leder till katastrofer när naturen obönhörligt strävar efter att återställa jämvikten. Allt för många uttrycksformer för den mänskliga intelligensen börjar få obehagliga konsekvenser för allt liv på jorden, och frågan är på vilket sätt naturen skall försöka bli kvitt denna börda.

I kapitlet *Alla kvinnors superman och annat obehagligt* tar Hubendick upp Gordon Rattray Taylors bok *Den biologiska bomben*, skämtar något med de

ningscentra för parapsykologi med teosofiskt inställda vetenskapsmän och också intressant litteratur inom detta fält. Och när man väl en gång kommit i närmare beröring med denna världsvida samman-slutning och lärt känna den rikhaltiga litteraturen, förstår man att det är omöjligt att med sin begränsade syn fälla definitiva omdömen. Det är inte bara de personer som S. M. säger sig ha studerat, det rör sig om, det finns många, många nu levande teosofiska författare som gjort tankarna nutida och fördjupat dem. (Bendit, Shearman, Osborn, Layton, Gardner, Codd, N. Sri Ram för att bara nämna några få bland de många!)

Jag tror inte heller att S. M. velat göra annat än tala om, hur han ser på teosofin just nu och med dessa rader vill jag tala om, att jag efter teosofiska studier under mer än trettio år ändå varje dag känner, att jag bara är i början!

Barbro Rydholm-Melander

idéer som där framförs och påpekar att livet alltid visat sig alltför komplicerat för att tåla manipulation samt att mänskligheten befinner sig i ett läge där tankar om "den modifierade människan" och "är döden nödvändig?" är uttryck för vetenskaplig tankelek men som det vore fruktansvärt att ta på allvar.

Hubendicks bok ger information om många biologiska företeelser och balansmekanismer men också vida utblickar mot helheten och uppvisar många beröringspunkter med G. R. Taylors senaste bok, *Domedagsboken*.

Bertil Nilsson

DOMEDAGSBOKEN

I *Domedagsboken* (Forum, 55:— inkl moms) tar Gordon Rattray Taylor upp flera av de främsta hoten mot människans fortsatta existens. Efter att ha läst boken är man benägen att liksom Georg Borgström fråga sig om inte de enorma satsningarna på rymdprogrammen har som bakgrund en strävan att söka skapa livskraftiga kolonier på andra planeter — jorden är redan dödsdömd inom över-skådlig framtid.

Klarare än någonsin framstår att det inte behövs något tredje världskrig med superbomber för att världen skall gå under — det räcker med att fortsätta så som hittills. Under läsningen får man också Günther Schwabs *Djävulsdansen* (Litteraturförlaget) i tankarna. Den var trots sina brister en pionjärbok på området och innehållet explosivt. Det tyska originalet kom ut redan 1958, alltså långt innan Rachel Carson med *Tyst vår* bröt igenom nedtystningsfördomarna när det gäller miljöförstörelsen. Vissa insatser görs nu, men i stort rullar allt vidare, och en liten del av mänskligheten betraktar lugnt det stora eländet. Den psykiska hälsovården fungerar.

I förordet till *Domedagsboken* påpekar Hans Palmstierna att aldrig tidigare i historien har alla på jorden ökat i mängd samtidigt. Taylor tar upp liknelsen om jorden som ett rymdskepp med begränsade resurser. Uppenbart är att de som spekulerar i att jorden skulle kunna försörja en tio gånger så stor befolkning inte vet vad de talar om — vi klarar inte av den som redan nu finns, inte ens genom monokulturen, ett våld mot naturen

som lett till bl. a. biocidproblemet. Skulle fler människor ägna sig åt jordbruk? Tendensen går tvärtom åt ett annat håll.

Det är påtagligt, framhåller Taylor, hur politiker väntar sig att tekniska framsteg skall lösa alla problem medan teknikerna väntar sig att politikerna skall leverera lösningarna. Vi uttömmar sorglöst alla tillgångar för en ständigt stegrad lyxkonsumtion och talesättet "efter oss syndaflo-den" har aldrig varit mer befogat.

Trots att jord-, vatten- och luftproblemen tillsammans med befolknings-explosionen och den ökande analfabetismen kan verka förkrossande är Taylor inte helt pessimistisk. Det finns en möjlighet att klara situationen, men det brådskar. Ökad upplysning är en absolut nödvändig förutsättning, men räcker det? Kommer vi ändå inte att fortsätta handla dåraktigt? Projekt som hamn- och kanalbyggnad med kärnkraft och diskussioner om hur många leukemifall som kan accepteras för att trygga en utbyggd kraftförsörjning finner han cyniska och skrämmande.

Det mest iögonfallande inslaget av obalans är befolkningsexplosionen. Det är människan som är ur balans i förhållande till sin miljö. Och den vansinniga stadsbildningen accelererar. Efter att ha citerat stressforskare säger Taylor: Nya upptäckter visar gång på gång hur benägna vi är att underskatta de risker som påfrestningar på våra system innebär, tills konsekvenserna inte längre kan avfärdas.

Ändå finns det en klar optimism. Taylor berättar att han i tonåren brukade läsa om tekniska förutsägelser med förtjusning. Men med växande mognad inser han att det inte är en underbar önskedröm utan en mardröm. Vår tid befrämjar uppkomsten av tvångs-TV-tittare som "bara inte kan slita sig från rutan". Varför? För att hindra tankarna att kretsa kring det meningslösa med en sådan tillvaro?

I slutkapitlet tar Taylor upp "Stornoway-fallet". När en lord erbjöd sig att bygga en fabrik för fiskkonserver för att skaffa arbete åt lantbefolkningen höll man där ett möte. Öns talesman avvisade hövligt erbjudandet och förklarade att de föredrog frihet och lägre inkomst framför bekvämlighet baserad på slaveri. Vem vågar påstå att de hade fel?

Bertil Nilsson.

SM:

MÄNNISKAN

På planeten jorden i Vintergastans ytterkant i universum lever arten människa — f. n. i nära fyra miljarder exemplar.

Denna art, som nu har börjat utforska materiens innersta hemligheter och frigöra dess oerhörda krafter samt göra resor ut i rymden bortom sin hemplanet, är brottslig. Dess historia är en berättelse om ogärningar: mord, tortyr, förtryck, bedrägerier... Dess nutid är som dess förflutna.

De mänskliga samhällena är okunnighetens skapelser. Livsmiljön är fylld av onda ting. Födoämnen, som för arten avsetts vara nyttiga, vackra och välsmakande naturprodukter, sönderdelas i sina beståndsdelar, behandlas, fördärvas och bemängs med gifter så att människorna utsätts för alltmer ökande svåra krämpor och livshotande sjukdomar. Den luft som skall fylla lungorna med livgivande syre, bemängs med dödligt farliga gaser och andra avfallsprodukter, som om människan saknade förmåga till självbevarande. Vattnet — livets nödvändiga grund — som distribueras till de större platsernas befolkning, är så svårt förorenat av giftiga avskräden och kemiska tillsatser att det är alldeles olämpligt att dricka.

En del av mänskligheten fyller buken med mängder av brist- och giftkost, som borde duga till intet annat än avfall; en annan del svälter, och hundratusen människor hungrar ihjäl varje dag.

För njutnings skull suger människor in i sina lungor det skadliga och långsamt förgiftande ämnet tobak, som om deras förmåga till aktsamhet om sig själva vore obefintlig.

Människan förgiftar och fördärv var till synes planmässigt allt vad hon behöver för sin existens: mark, växter, djur, luft och vatten och ger därmed bildligt talat vär-

den åt djävulen. Trots detta är hon en högfärdig varelse, som anser sig "kultiverad", "civiliserad" och "intelligent". Hon tror sig vara förmer än de lägre varelserna, djuren, men behandlar dessa grymt som vore de döda ting utan medvetande och känslöförmåga. Röstter som hörs angripa förhållandena, tystas ned eller nonchaleras, föraktas.

I skolorna lärs ut mängder av småsaker utan annat än periferiskt värde för människans utveckling men förkastats viktiga ting, såsom personlighetsdanande, kärlek, levnadskonst, vägar till hälsa och lycka. För de manliga individerna utgörs en del av skolutbildningen av undervisning i konsten att döda andra människor, om myndigheterna det kräver, ty människorna står delvis i ett slävförhållande till staten.

Djupare andliga upplevelser åsidosätts. Få sysslar med de högre problemen, med livets största gåtor och tankens sökande efter den yttersta sanningen. Massorna ägnar sin fria tid åt materiella tidsfördriv och obetydliga ting, som ger tomhetskänsla inombords. Politik, religion, konst domineras av lågsinnade.

Människan är en beklagansvärd varelse som synes dömd till ett oblikt öde. Hennes framtid måste ses i pessimismens svarta färg. Förtelsehotet hänger över hennes huvud på grund av hennes okunnighet och låga moral. De materiens krafter som hon upptäckt med sitt kyligt logiska intellekt, är så väldiga att om de utlöses i ont syfte, kan de förinta allt liv. Människans skövlande av naturens tillgångar utan tanke på framtiden och de naturliga biologiska sammanhangen hotar även det på lång sikt hennes existens.

Man skäms över att tillhöra denna självförnedrande art.

SÖKAREN

Nr 5 1971 Argång 8

Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3

Red o ansv utg: Sven Magnusson

Postgirokonton: 70 60 47-8

Tel: 08/69 60 27

Redaktionsråd:

Nils-Olof Jacobson, Bo R. Ståhl,

Agne Windmark

PRENUMERATIONSPRISER

Helår (10 nr) 29:00

Halvår 15:25

I Norge och Danmark kan prenumeration ske med svensk postgiroanvisning, varvid priset blir detsamma som i Sverige.

I Finland kan inbetalning göras till Akademiska Bokhandeln, Postfach 10128, Helsingfors 10, postgiro 53 33-2. Helår kostar då 24 mk, halvår 13 mk.

Annonspriser (moms tillkommer):

Helsida 185:—, halvsida 110:—, kvartsida 65:—, småannonser 4:— per cm men minst 10:—.

Copyright resp. förl.

Tryckt hos

LJUSDALS TRYCK AB

Ljusdal 1971

INNEHÅLL:

Karl Christiansen:

Yogaforskning i Indien 1

Birgit Lange:

Ur en dödsdömds historia 5

Tidskrifter 6

Per Ragnar om sin livssyn 10

Birger Qvarnström:

Parapsykologi i Sovjetunionen 12

N och H Moersberger:

Helande genom Kristen Vetenskap 14

Henning Karström:

Vägen till hälsa 17